

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Volitve v Nemčiji.

Celjski nemški list »Deutsche Zeitung«, ki pojmuje svojo nalogo kot glasilo nemške manjšine v dravski banovini tako, da brani hitlerizem v Jugoslaviji, je povodom volitev v Nemčiji objavil članek svojega narodno-socialističnega sodelavca v Nemčiji. V tem članku napoveduje s poudarkom dopisnik to-le: »Svetovnopolični pomen teh volitev in zlasti z njimi združenega ljudskega glasovanja je v tem, da se jasno pokaže, da novi močje v Nemčiji niso ustanovili režima sile, marveč da so v resnici zastopniki celokupnega nemškega naroda.«

Narodno-socialistični dopisnik celjskega nemškega narodno-socialističnega lista razkriva namen, ki so ga hoteli doseči narodno-socialistični poglavarji z volitvami 12. novembra, in ta namen je: prevara sveta. Volitve naj svetu pokažejo kot resnico to-le laž: Narodno-socialistični režim ni režim sile in nasilja, marveč vlada pravice in ljudske volje. Izven Nemčije veruje to laž samo kak narodno-socialistično navdušen in zanesen hitlerjevec v Avstriji ali pa v okrilju nemških narodnih manjšin po tistih državah, kjer se takšne manjšine nahajajo.

S smotrom prevare sveta so nedeljske volitve bile inscenirane. Ko je Nemčija 14. oktobra izstopila iz Zveze narodov, je nemška vlada razpustila parlament ter razpisala volitve. Volilcem in volilkam je predložila vprašanje: »Nemški moč, nemška žena! Ali odobravaš to (zunanjo) politiko nemške vlade ter si pripravljen, da jo proglašiš kot izraz svojega lastnega prepričanja in svoje lastne volje?« Ako bi Hitler s svojimi kompanjoni hotel dobiti od ljudstva samo le potrjenje svoje zunanje politike, zlasti kar se tiče izstopa Nemčije iz razorožitvene konference in Zveze narodov, bi to vprašanje zadostovalo. Toda narodno-socialistični voditelji so hoteli dobiti od ljudstva tudi potrdilo za svojo notranjo politiko in zato so volilcem še predložili drugo vprašanje: »Ali si zadovoljen z narodno-socialistično notranjo politiko, z go-

spodarsko, davčno in socialno politiko Hitlerjevo?« Računali so tako: Kdor bo potrdil zunanjo politiko narodnih socialistov (in kdo bi se pri sedanjem terorju upal ne potrditi?!), bo hočeš-nočeš tudi moral pritrditi notranji politiki.

Ves svet ve, da se je preteklo nedeljo vršila v Nemčiji velika volilska komedija. Predložena je bila edinstvena kandidatska lista s Hitlerjem na čelu in s 686 imeni. Agitirala je z vsem svojim strankarskim in vladnim aparatom samo narodno-socialistična stranka, ker drugih strank v Nemčiji sedaj ni. Nemški volilec sploh ni mogel »voliti«, to je, izbirati med to ali drugo listo, med to ali drugo politiko. Moral je »glasovati« za to, kar mu je bilo predloženo. Hitler je v svoji knjigi »Moj boj« na strani 412 zapisal o parlamentarnih volitvah to sodbo: »Spričo granitne neumnosti sedanjega človeštva se ni treba čuditi o uspehu volitev. Pod vodstvom svojih časnikov in omamljena od novega, zapeljivega programa se meščanska in proletarska glasovalna žival (Stimmvieh) vrne v skupen hlev in voli svoje stare goljufe.«

Stimmvieh — to je Hitlerjev izraz za volilca. V nedeljo je nemški volilec bil v resnici Stimmvieh, kakor še nikdar poprej. Da je ta Stimmvieh šel na volišče ter glasoval za zaukazani vprašnji, je skrbela ogromna agitacija, o kateri piše dopisnik celjske »Deutsche Zeitung« tako: »Ves ogromni aparat bojnih čet zoper boljševizem, napadalnih oddelkov je pritegnjen, da pomaga stvari do zmage. Lepaki in letaki v milijonskih iztisih se delijo med ljudstvo, radio in kino morata tudi služiti tej stvari.« Kogar ni prignala agitacija na volišče, pa ga je nagnala sila. Saj so narodno-socialistični poglavarji izdali geslo: »Kdor ne gre glasovat, je veleizdajalec ter bo kot tak dejansko smatran. Kdor glasuje proti vladi, je veleizdajalec ter bo kot tak kaznovan.« — Kdor pa ima izbirati med voliščem ter kaznilnim taboriščem, gre rajši na volišče.

bodo, enakopravnost in pravice katolicizma sijajne borbe ter jih zmagovito izvojevali.

Hitler je razpustil katoliški centrum, s katerim je padla najmočnejša trdnjava katoliške vere in cerkve v Nemčiji. Ni se zamen imenoval centrum trdnjava. Sedaj ko ga katoličani nimajo več, spoznavajo vedno bolj, da je bil za nje nenadomestljiv branik. V konkordatu, ki ga je Hitler sklenil z rimskim papežem, so sicer zajamčene svoboščine in pravice katoliške cerkve. Toda konkordat, ki se ne izvaja, ostane mrtva črka. Če pa se izvaja napak, je cerkev bolj škodljiv nego koristen. In tako se izvaja konkordat v državah, kjer vladajo fašistične diktature.

Temu pojavu se ni čuditi. Fašistične in nacionalistične diktature so ukinile ali potisnile povse ob stran parlament in njegovo kontrolo. Vladajo tako, kakor hočejo diktatorji in njihovi pomašči. Kako se izvršuje pod takšnimi vladami konkordat in njegove določbe, dokazuje italijanski fašizem. Da ne omenjamo drugih točk, opozarjamo le samo na določbe konkordata o zaščiti narodnih manjšin in njihovega jezika v cerkvi. Žalostni položaj Slovencev in Hrvatov v Italiji dokazuje, kako italijanski fašizem spoštuje in izvršuje določila konkordata. Že vnaprej se je lahko pričakovalo, da tudi nemški narodni socializem ne bo skazoval večjega spoštovanja ne črki in ne duhu konkordata.

Kar se je pričakovalo s strahom, se je uresničilo. Od dne do dne se množijo slučaji, ki dokazujejo, da nemška Hitlerjeva oblastva izvajajo konkordat baš v nasprotnem smislu, nego je bil mišljen. Predstavniki teh oblasti so po ogromni večini protestantje, in to dostikrat prav zagrizeni protestantje. To velja še posebno za Bavarsko, ki je katoliška. Protestantizem je, ki narekuje duha nemškemu narodnemu socializmu. To je duh, ki je katolicizmu direktno nasproten. Idejni voditelji nemškega narodnega socializma se navdušujejo za versko skupnost brez verskih resnic ter za svetost nemškega plemena; priporočajo prelom s svetovnim krščanstvom, češ, da je povsod enako; zahtevajo ukinitve stare zaveze in odstranitev vseh židovskih sestavnih delov krščanstva; proglašajo bogokletno Hitlerja za odrešenika nemškega naroda.

S takim duhom prešinjena oblastva izvajajo konkordat. Naravno je, da je izvajanje popolnoma v skladu z duhom. Kako težak je in resen položaj, spričuje potovanje voditeljev nemških

Položaj nemškega katolicizma po konkordatu.

Položaj katoličanov v Nemčiji ni zaviden. Po številu tvorijo katoličani v Nemčiji manjšino, ki pa je v prejšnji državi z izvrstno organizacijo nadomestila to, kar je manjkalo po številu.

Zlasti politična organizacija nemških katoličanov — centrum je bila najmočnejša bramba nemškega katolicizma. Parlament je bil tisto torišče, kjer so organizirani katoličani vojevali za svo-

STAROST BREZ NADLOG.

Kadar se pričnete starati, imate prečesto občutek vrtoglavosti, muči Vas glavobol, težko dihanje, reumatične bolečine. Slaba prebava črevesja povzroča, da se nakopičijo v Vašem organizmu strupene usedline, ki mu ovirajo redno in nemoteno delovanje. Zdravilni Planinka-čaj Bahovec Vam povzroči nenadno olajšanje vseh teh nadlog, urejuje prebavo, pospešuje cirkulacijo krvi, ki jo obenem redči in

očisti, daje Vašim žilam elastičnost, preprečuje tako poapnenje žil in s tem odstranjuje prezgodnje starostne znake. — Pričnite še danes z rednim uživanjem, to pa samo s pravim Planinka-čajem Bahovec, ki ga dobite v vsaki apoteki v plombiranih zavitkih po Din 20. — in z napisom proizvajalca:

Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana.
Reg. br. 12590-20/VII. 1932.

Škofov: nadškofov kardinalov Schulteja in Bertrama, v Rim, ki se je zgodilo nedavno. Poročala sta o težkem položaju nemškega katolicizma ter zaprosila papeževega državnega tajnika kardinala Pacellija za navodila. Razmerje med vrhovnim poglavarjem kat. cerkve in med Hitlerjem tudi osvetljuje nagovor, ki ga je imel sv. Oče na nemško mladino, ki je priromala v Rim. Govoril je o »trenutku, ki ni samo zgodovinski, marveč nevaren.« Sv. Oče je dejal, »da je posebno v skrbah za nemško mladino in tudi za vero samo v Nemčiji.«

Kardinal Bertram je po svojem povratku iz Rima imel v Bratislavi go-

vor, v katerem je posebno opozoril na delovna taborišča, v katerih se zbira mladina obeh spolov, ki ji brez verskega mišljenja preti največja nevarnost za čistost duše in telesa. Kam se naj kardinal obrne, da odstrani nevarnost, ki preti kljub konkordatu in njegovim določbam nemški mladini? Na politično organizacijo katoličanov? Žalibog centru ni več. Zato se je kardinal obrnil na starše ter jim zaklical: »Uveljavite svoje roditeljske pravice! Ne more in ne sme vam biti vseeno, kakšna se vrne mladina iz delovnih taborišč!« Toda kako naj katoliški starši uveljavijo svoje pravice, ko pa nimajo krščanske politične organizacije?!

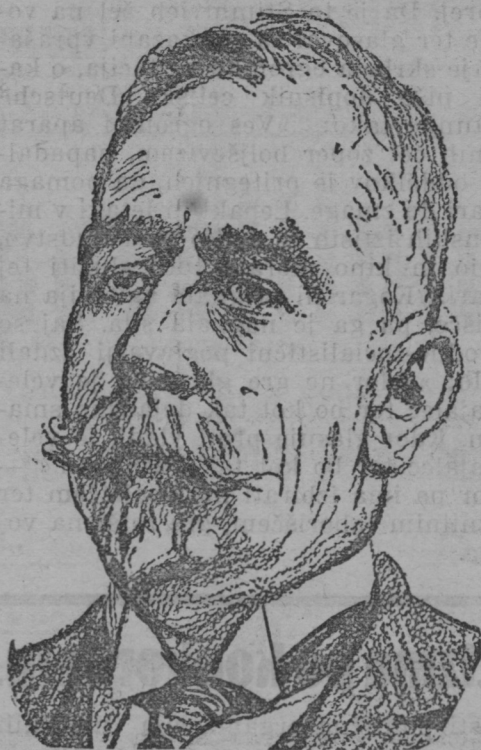
V DRUGIH DRAŽVAH.

Uvedba smrtna obsodbe s hitrim sodnim postopkom v Avstriji. Avstrijski ministrski svet je sklenil izdati naredbo, s katero se proglašaja za celo republiko preki ali hitri sod. Hitro sodišče bo delovalo za vse umore, požige in zlobne poškodbe tuje lastnine. Vlada je izdala tudi poseben proglas, v katerem pojasnjuje nujnost preki soda, ker pozna dosedanja avstrijska zakonodaja smrtno obsodbo samo za primer obsednega ali vojnega stanja. Uvedbo preki soda so izzvali narodni socialisti, soc. demokrati ter komunisti, ki so povzročali kljub izrecni prepovedi neprestana metanja bomb, vse mogoče nereda in pozive na zbiranje po ulicah. Obče računajo, da bo vlada razpustila socialdemokratsko stranko. Poleg redne policije in orožništva je bilo pozvanih v nedeljo dne 12. novembra v službo 3000 po možnih policistov iz vrst Heimwehra. V Avstriji je bilo zadnje dni prepovedanih 18 inozemskih listov, ki so obsojali diktatorske ukrepe vlade. V nedeljo dne 12. novembra, ko so se vršile v Nemčiji plebiscitne volitve, je vladal po Dunaju in po ostali Avstriji mir.

Romunska vlada, kateri je načeloval Vajda Vojevod, je odstopila. Kralj je sprejel ostavko in se bo posvetoval z voditelji strank ter skupin glede sestave nove vlade. Časopisje poroča, da to kratna vladna kriza ne bo kratka.

Tako postopanje lahko dovede do vojne med Rusi in Japonci. Iz Moskve poročajo, da so sovjetske čete sestrelile 6 japonskih letal, ki so letela nad sovjetskim ozemljem. Prav tako je sovjetska vojna mornarica potopila dve manjši japonski pomožni vojni ladji, ki sta pri Kamčatki zašli v sovjetske vode.

V Afganistanu v osrednji Aziji je bil umorjen dne 9. novembra tamošnji kralj Nadir Kan. Pred leti smo veliko pisali o Afganistanu, ko mu je kraljeval Amanullah, ki je hotel pokrajino modernizirati v evropskem smislu. Prišlo je do vstaje proti Amanullahu leta 1928—1929 in je moral pobegniti v inozemstvo, kjer živi še danes. Zasedel je tedaj za nekaj časa afganistanski prestol tolovaški kolovodja Habibulah. Umorjeni Nadir Kan se je postavil svoj čas na stran Amanullaha in je pregnal s prestola Habibulaha ter se je pustil sam proglasiti za kralja. Afganistan je zadnja leta torišče neprestanih umorov ter vstaj in se baš tamkaj križata ruski in angleški vpliv

Blivši bolgarski ministrski predsednik in večkratni minister Andrej Ljapčev je umrl zadnje dni v starosti 67 let.

Že zopet vstaja na Kubi. Vstaja proti vladi in proti predsedniku republike še ni zatrta. Še vedno se nadaljujejo boji v mestu in predmestjih, dasi vlada trdi, da je gospodar položaja. Radi vstaje je proglašeno obsedno stanje na vsem otočju. Dne 9. novembra so se ves dan nadaljevale borbe za posest arzenala v predmestju. Vladne čete so preprečile prihod vstašem do arzenala in jim s tem tudi onemogočile pristop do orožja in municije. Vlada je pravočasno zvedela za priprave za napad na vladno palačo, tako da je pravočasno pripravila vse potrebno proti napadu iz zraka in s tal. Kolikor je znano, je bilo do sedaj nad 70 mrtvih in več sto ranjenih. Na ulicah leži mnogo mrtvecev, katerih nihče ne pokoplje, ker se nihče ne upa iz hiše.

KRISTUSOVO TRPLJENJE IN KLJUKASTI KRIŽ.

V kraju Oberammergau na Bavarskem so se predstavljale vsako desetletje — včasih po krajšem presledku — sloveče pasijonske igre (predstave Kristusovega trpljenja), ki so privabile prejšnja leta na tisoče in tisoče obiskovalcev iz Evrope in celo iz Amerike. Drugo leto poteče 300 let, odkar se te igre v Oberammergau vršijo. Domačini so hoteli to 300-letnico s posebno slovesnostjo obhajati, sedanja nemška vlada pa jim dela take težave, da je sploh vprašanje, ali se bodo mogle te igre vršiti. Oberammergau je dežela dolgih las in častitljivih brad. Vsi prebivalci se vnaprej pripravljajo na bodoče predstave in po dva do tri leta skrbijo za svojo »svetopisemsko« zunanost. Zdaj je odredil minister za propagando Göbbels, ki nadzoruje vse »pridivne mednarodnega pomena«, da morajo biti kmečki igralci kratko ostrizeni. Zdelo se mu je, da so sicer »preveč slični židom«, in je »pretirano židovska zunanost« poniževalna za ves nemški narodni ponos. Občina Oberammergau je poslala v Berlin poseben odbor z vsemi najuglednejšimi igralci na čelu. Prosilci so po dolgem moledovanju rešili svoje lase, a zato so morali brezpogojno pristati na vse druge Göbbelsove zahteve. Gospod minister je predpisal obvezno izvajanje Horst-Wesselove pesmi (bojne narodno-socialistične pesmi) pred začetkom in po koncu sleherne predstave. »Židovsko zunanost« sme imeti med vsemi osebami edino igralec v Judeževi vlogi, »ki bi bil lahko tudi židovskega pokolenja«. Za vloge Kristusa in apostolov so predpisane »arijske poteze«: visoke postave, plave oči, svetli lasje in slično. Razen tega mora biti obrobljena Kristusova obleka z okraski v obliki kljukastega križa. Nemška vlada je sklenila, da se mora vršiti tudi ta prireditel z ozirom na njeno mednarodno priljubljenost samo v znamenju kljukastega križa. V ta namen so odstranile

oblasti vse »politično nezanesljive« igralce, dočim so z lahkoto ugotovile — »pristno nemško pokolenje« pri predstavi udeleženi kmetov.

★

Misijonar v rokah komunistov. Komunisti so se polastili pokrajine Kiangsi na Kitajskem ter iz te pokrajine ogrožajo sosedne dele srednje Kitajske. Njihova moč je bila začasno nekoliko zmanjšana, nikakor pa ne zlomljena. Na svojih pohodih, ki so bili povse roparskega značaja, so komunistične tolpe ujele precejšnje število misijonarjev. Med njimi so tudi bili slovenski misijonarji. V komunističnem ujetništvu se je misijonarjem prav slabo godilo. Trpeti so morali toliko časa, dokler se niso iz ujetništva odkupili z veliko, ponekod ogromno svoto denarja. Niso pa še osvobodeni vsi misijonarji. Ni še n. pr. na svobodi španski jezuit pater Esteban, ki je v ujetništvu že od decembra 1931, torej skoro 2 leti. Nedavno se mu je posrečilo poslati misijonarsko pismo v Vuhu, v katerem poroča naslednje: »Zadnjega majnika so me tikrat javno zasmehovali pred vsem ljudstvom. Poveznili so mi na glavo klobuk, ki je bila na njem pritrjena nadvse nesramna psotka. Zasmehovali so katoliško vero ter me pozvali, naj jo branim. Na odru, kjer so prej proizvajali deloma bedaste, deloma nesramne burke, sem moral nastopiti kot

govornik. Porabil sem to priliko, da kot misijonar branim katoliško cerkev ter priporočam katoliško vero. Zlasti sem toplo govoril o ljubezni do Boga in do bližnjega. Drugi dan so obnovili na meni duševne in telesne mučitve. Nato so me fotografirali, rekoč, da je zdaj prišla moja zadnja ura. Nekaj časa je res izgledalo, da me hočejo ubiti. Ponovil sem pred njimi in pred svetom, da sem pripravljen za Kristusa trpeti in umreti.«

Film v službi cerkve. V Angliji so ustanovili »Društvo verskega filma«. Namen društva je poživiti versko življenje, bodriti ljudi za izpolnjevanje krščanskih dolžnosti, zlasti za obiskanje službe božje. V protestantovskih krogih Anglije — to društvo je protestantovsko — z žalostjo opažajo, da je vera med protestanti mrtva, da so cerkve po nedeljah prazne, da se ljudje ne brigajo ne za besedo božjo ne za zakramente. Film naj bi vzbudil to zanimanje ter ljudi vzdramil iz verskega spanja. Angleški listi poročajo, da imajo filmska predvajanja po cerkvah velike uspehe. Ponekod se je obisk cerkva po šestoril in posedmoril. Predvajajo se kajpada samo religiozni ali vzgojni filmi. Takšna filmska božja služba se začne s petjem cerkvenih pesmi, sledi pridiga v skladu s tem, kar se v filmu predvaja. Obisk take božje službe je zadovoljiv, zlasti mladina obojega spola se je udeležuje v velikem številu.

— — —

NOVICE

Dva nova duhovna svetovalca. Za duhovna svetovalca sta imenovana g. Jozef Mihalič, župnik v Sliynici pri Mariboru, in g. Anton Ravšl, župnik v Cirkovcah pri Pragerskem.

Sam si je končal življenje. V Studenih pri Mariboru so našli dne 8. t. m. obešenega Viljema Bibiča, ključavničarja državnih železnic. Nesrečnež je obupal radi malarije ter živčne bolezni. Ko se je podala žena zjutraj s perilom k znanim izvirkom, je vzel mož vrv in se obesil.

Nevaren uzmovič prijet. V kleti Kapitanovičeve gostilne v Vetrinjski ulici v Mariboru sta izsledili natakariči neznanega moškega, katerega je odvedel poklicani stražnik na policijo. Na podlagi starih tiralic so ugotovili, da gre za brezposelnega pekoveškega pomočnika Jurija Biveca iz Samobora pri Zagrebu. Pri njem so našli moderno vlomilsko orodje in razne ključke. O Bivecu je ugotovljeno, da ima na vesti kakih 100.000 Din škode.

Tička so izsledili, ki jim je odfrčal in bil prijet. Poročali smo, kako je bilo pred tedni vlomljeno v Mariboru na Grajskem trgu v trgovino urarja Petelna. Vlomilec je potegnil preko meje s prav obilnim plenom v blagu. Avstrijski orožniki so prijeli 19letnega brezposelnega Franca Osojnika, pristojnega v Rogoznico pri Ptuj. Padel je žandarjem v roke, ko je hotel na poštaji Gösting kupiti karto za Graz. Are-

tiranemu je uspel pobeg, a med pobegom je odvrzel ročno blagajno, v kateri je bilo 40 različnih ur. Osojnik je hotel svoj plen prodati v Avstriji, kjer ga prav pridno zasledujejo. — Kmalu po pobegu je bil Osojnik prijet v bližini Ernovža in predan v zapore v Lipnici, odkoder bo prepeljan v Maribor.

Uboj pred sodiščem. 29letni Franc Intahar iz Apač pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je zaklal na pustno nedeljo v Selah pri Ptuj v krčmi z nožem rudarja Mihaela Kranjca. Na pustni veselici je došlo do prepira med posestnikom Francem Intiharjem in fanti. V Svinšekovi gostilni je napadel Kranjc Intiharja in ga je zabodel z nožem v roko ter v prsa. Intihar se je hotel maščevati nad napadalcem, naletel je nanj v Žlahtičevi krčmi in mu je zasadil nož v vrat. Pred mariborskim sodiščem je dne 8. novembra Intihar priznal dejanje ter se zagovarjal s silobranom. Obsojen je bil radi olajševalnih

NE ZAMUDIŠTE LEPE PRILIKE!

Do Novega leta se dobijo v Cirilovih knjigarnah po zelo znižani ceni 4 krasne povesti:

- »A njega ni . . .« (12 Din),
- »Pravica in usmiljenje« (7 Din).
- »Kraljica Ester« (12 Din),
- »S strelo in plinom« (7 Din),

Kdor pa kupi vse 4 knjige naenkrat, jih dobi za 32 Din. Ne zamudite ugodne prilike in se za dolge zimske večere oskrbite z dobrim čtivom!

Brez teh dveh ni pranja!

Henko za namakanje perila in za omehčanje trde vode, Persil za izkuhanje — to je pravi način pranja. Ravnajte se točno po navodilu in dosegli boste brez truda perilo belo kot sneg. Persil in Henko sta domača izdelka ter se dobivata v vsaki trgovini.

okolščin na 2 leti robije in dveletno zgubo častnih pravic.

Vlom. V Moškanjih pri Ptuj so vlomili neznanci v trgovino posestnika in trgovca Petra Ojnika. Odnegli so raznega blaga za 3500 Din in ubili še šipo izložbenega okna.

Desno nogo si je zlomil pri delu v Ptuj 17letni ključavničarski vajenec Tomaž Škrinjar.

Vsled nesreče v umobolnico. Pri železniškem prehodu ceste Gotovlje—Vrbje pri Žalcu je zadel dne 17. oktobra hlapec Miha Radišek, služeč pri lastniku žage in posestniku Alojziju Stravsu v Vrbju, z vozom ob savinjski vlak. Počila mu je lobanja, dobil je pretres možganov in se je zdravil v celjski bolnici, odkoder so ga poslali dne 8. nov. v bolnico za duševne bolezni v Novem Celju.

Na slikarskih lestvah iz Celja v Beograd. Poročali smo, kako sta se podala letos dne 3. septembra čisto po ameriškem vzgledu slikarska pomočnika Franc Vergles in Franc Puhlin iz Celja na slikarskih lestvah v Beograd. Pot je znašala preko Zagreba 642 km. Prišla sta na cilj dne 2. novembra. Vergles je shujšal za 10 kg, Puhlin za 6 kg. Omenjena sta se vrnila z vencem svetovnega rekorda iz Beograda v Celje z vlakom.

Zopet ostuden umor. Na Slatniku pri Novem mestu je postala dne 9. novembra smrtna žrtev ostudnega umora 64letna Ana Goršetova. Pri 80letnem posestniku Rohrmanu na Slatniku, kakih 5 km od Novega mesta, so kožuhal omenjenega večera. Pri kožuhanju je pomagala tudi umorjena Ana, ki je sestra gospodinje Uršule, in je tudi prebivala pri Rohrmanovih. Gospodar se je podal bolj zgodaj spat. Ko so kožuhanje končali, je ostala Ana še sama pokoncu in je končno še omenila, da

se ji zdi, da hodi nekdo po veži. Šla je in posvetila v vežo, da bi videla, kedo da je. Ker v veži ni bilo nikogar, se je podala še v kuhinjo. Nekoliko pozneje so našli Ano v kuhinji, imela je s sekirjo preklano glavo od senca do čeljusti in tudi več ran na temenu in na vratu. Kakih 30 korakov od hiše so našli vso okrvavljeno sekirjo, s katero je bila umorjena Ana. Orožniki so aretirali Uršulo, sestro Ane, in je preiskava v polnem teku pri sodišču v Novem mestu.

Nevaren vlomilec pod ključem. Orožniki iz Kranja so prepeljali v Ljubljano nevarnega tatu in vlomilca, 25letnega Stanka Zupanca iz Zaloga pri Kamniku. Zupanc je bil pomočnik vlomilca Betona, ki je bil pred kratkim ustreljen na begu blizu Cerkelj. Zupanca so po aretaciji zasliševali dva dni.

Blagoslovitev zastave. V nedeljo, dne 5. novembra, se je vršila v Beogradu blagoslovitev zastave sokolskega društva Beograd III. Sokolsko zastavo je najprej blagoslovil pravoslavni škof dr. Vincenc Bujič, za njim muslimanski imam v Beogradu dr. Abdulah Hadžić, za njim židovski rabin Apinum in na posled za starokatolike

ki ne priznavajo rimskega papeža — starokatoliški župnik dr. Niko Kalodjera.

V Italiji že imajo zimo. Italijanska vremenska poročila prinašajo vesti o zimskem mrazu, kakoršnega ne pomnijo po Italiji ob tem času že več let. V pokrajini Verona je visok sneg na raznih krajih pol metra. V Trstu so imeli mrzlo burjo s hitrostjo 90 km na uro.

S tiskom sejmo besedo božjo! Kakor pridigujemo vsako nedeljo, tako naj tudi tisk prinaša vsako nedeljo besedo božjo v vaše kraje! Naročitje »Nedelje«! Napravite ji prostor v cerkvi s puščico, kjer jo položite, vsak jo lahko vzame, pa naj daruje za njo, kolikor more, vsaj 10 komadov je bo na tak način gotovo šlo! — Uprava »Nedelje«, Maribor.

Ima pri vas že vsaka hiša Sv. pismo? Ceneje kot po 6 Din, polplatno vezan 8 Din in celoplatno vezan 15 Din pa res ni mogoče zahtevati! Organizirajte naročilo! Priporoča se Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Nova zaloga nabožnih predmetov je dospela, posebno križev, kipov, slik in podobit itd. Naročujte pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru!

Velike lesene jaslice za cerkev zelo ugodno na prodaj v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Denarnice za drobšč kupite najbolje v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Po silno nizkih cenah se kupijo damski plašči vseh modernih fazon v Tovarni perila in oblek Stermecki — Celje.

Za negovanje telesa, za jačanje udov in zaščito pred obolenjem, je Fellerjev Elsafluid priznano domače sredstvo in kozmetikum že 86 let in splošno priljubljen. Poskusna steklenica 6 Din, dvojna steklenica 9 Din povsod. Po pošti 9 poskusnih ali 6 dvojnih ali 2 velike specialne steklenice 68 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatr 341, Savska banovina.

Predivo in konopljo Vam izdelam v vrvarsko blago. Šinkovec Anton, Celje, Dečkov trg.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, zopet odprt. Prosta izbira zdravnikov. Cene zmerne. Vodja primarij dr. Černič. 867

Sadna drevesa v veliki izbiri in po najugodnejših cenah se dobijo pri banovinski trsnici in drevesnici v Kapeli, pošta Slatina Radenci. Zahtevajte ponudbo! 1105

Strah v stolpu.

Grof je ponudil svojim gostom cigarete. Nato je začel, naslonjen s hrbtom k peči, svojo povest:

»Jaz in moja žena preživiva vsako poletje v tem gradu, ki je že od 14. stoletja lastnina naše družine. Stolp je bil pozidan 1315 in je ostal skoro do danes povsem neizpremenjen. Od tod ga lahko vidite, tam tik ob reki.

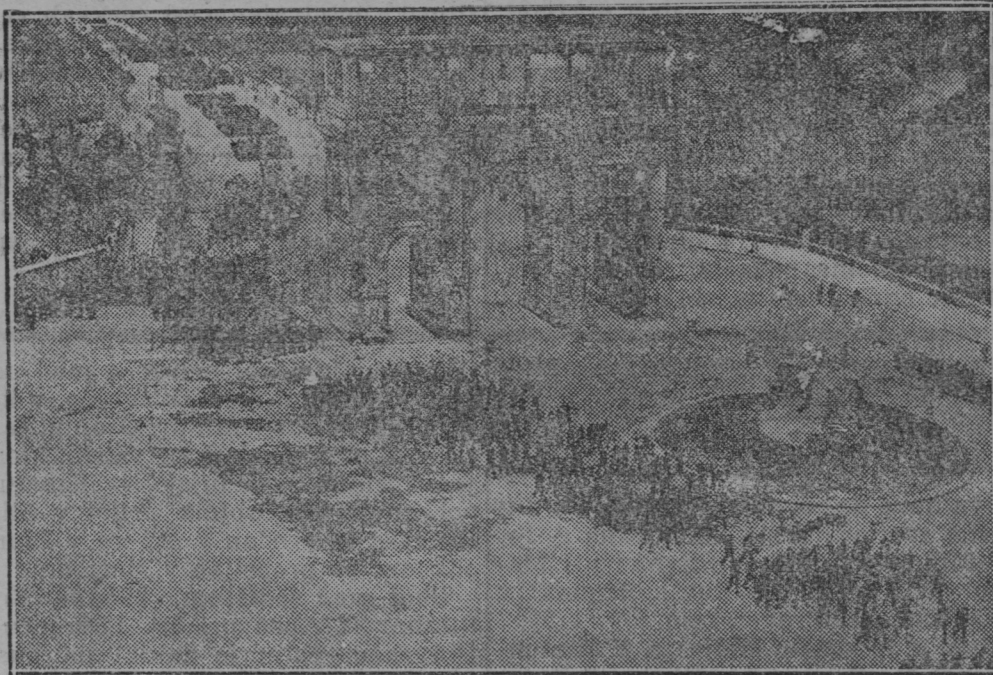
Kakor daleč nazaj sega spomin naših prednikov, ni prebival nikdo v tem stolpu. Ker smo pa pričakovali letos več gostov, sem moral opremiti v stolpu eno sobo za profesorja in vzgojitelja

mojega sina. G. profesor Aman je tih, vrl mož in smo bili vsi z njim zadovoljni.

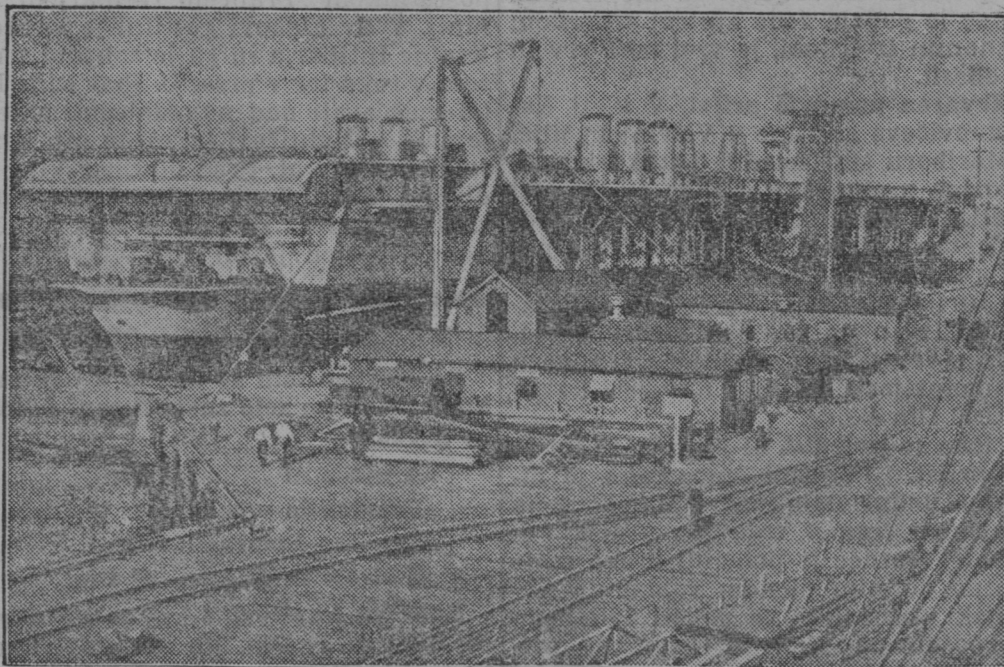
Dne 1. julija smo zapustili v avtomobilu mesto in smo dospeli v noči semkaj v grad. Po večerji se je podal vsak od nas v svojo sobo. Spremljal sem g. profesorja osebno v stolp, v katerega vodijo težke stopnice. Pred slovesom sem še omenil, da bom zaprl polke sobe, da bo g. profesor lažje dalje in od luči nemoteno počival. Vzgojitelj se mi je zahvalil za pozornost, segla sva si v roke in odšel sem.

Drugi dan je zgledal profesor zmučen in mi je po daljšem spraševanju tudi priznal, da celo noč ni zatisnil očesa. Pač pa mi ni hotel odkriti vzroka, kedo in kaj mu bi naj bil pregnal spanje.

Od tedaj naprej je postajal poprej tolikanj dobrodušen gospod vedno bolj razburljiv in je začel celo mojega sina za vsako malenkost pretepavati. Radi rastoče neznosnosti sem ga lepega dne

Parada prvih fašistov ob proslavi 11letnice fašističnega pohoda v Rim. — Na sliki vidimo slavalok, katerega je odkril Mussolini.

V ameriški ladjedelnici v Newportu do gotavljajo materno ladjo za sprejem in odlet 140 mornariških letal.

Proslava obstoja 10letnice nove Turčije ob spomeniku na čast republike.

opozoril, da tako pač ne bo šlo dalje in naj mi vendar pove, zakaj se je naenkrat spremenil in baš tukaj na letovišču. Mož je nekaj časa okleval sem ter tja, potem se je izpovedal. Poslušal sem izpoved, zmajeval sem neverjetno z glavo in mu stavil naslednjo ponudbo: »Gospod profesor, za noč prepustite meni sobo v stolpu. Sam bom prenočil v njej.«

»Proti enajsti uri sem stopil v profesorjevo nočišče. Mirno sem se slekel in se podal k počitku. Kmalu sem tudi upihnil luč.

Star sem 55 let in slobodno mirno lahko trdim, da mi je pojem »strah« nekaj povsem tujega. Ne, resnično, nikdar kot otrok se nisem bal, če sem šel kot otrok skozi grad ali preko dvorišča. In tudi pozneje v svetovni vojni, če so se tudi razletavale granate prav tik mene, me ni potresavala bojazen.

Nocojšnjo noč pa, moji ljubi prijatelji, so se mi ježili lasje od strahu. Ko so se moje oči navadile na temo, sem zagledal pred seboj v vsej velikosti — okostnjak!

Nameril sem žepno svetilko na strašilo. Zginilo je. Ugasnil sem luč, okostnjak je bil zopet tu. Pognal sem se iz postelje, roke sem tiščal pred sebe in stopal proti — strahu. Skušal sem prodirati ob postelji . . . Stol, ki mi je bil na poti, sem prevrnil. Od strašila sem še bil oddaljen komaj par korakov . . . Skočil sem — — — hotel sem koščeno grozo zgrabiti za členke na rokah.

Zamahnil sem z obema rokama, a zadel sem z zamahljajem zid, od katerega je odsevala razsvetljena slika okostnjaka!

Prižgal sem luč in sem se zgrudil v naslonjač. Srce mi je razburkano nabijalo, čelo mi je zalival mrzel pot. Še enkrat sem zbral preostanek moči, upihnil sem luč in sem se bližal steni. S svinčnikom sem potegnil na steni obris svetlikajočega se okostja, nato sem pa zapustil sobo nepopisne groze.

Danes, prav zgodaj zjutraj, sem poklical zidarja, kateremu sem naročil, da je odstranil čisto previdno omet na od mene v strašni noči zaznamovanem mestu zidu.

Mož je potolkel s kladivom, donelo je votlo in oznanjalo, da je zid — votel . . . Za prav tenkim ometom je bila votlina, katero je delavec počasi razkrival. Ko je končal, je odskočil v stran . . .

S truščem je priletel v sobo na tla — okostnjak in se je razbil na lesenih tleh. Z zidarjem sva zbrala posamezne kosti.

Okostje je bilo od izredno velikega moškega. Tekom stoletij je fosfat iz kosti prodril v omet in v temi se je okostje svetilo ali fosforesciralo na steni. Na četrtem prstu na roki je imel težek pečatni prstan, kakor so ga nosili vitezi tedajnih časov.

Tako postane družinska storija istina. Stara zgodba poroča, da je odkril v sredini 14. stoletja neki grof iz naše družine nezvestobo svoje žene. Maščeval se je nad ljubimcem na ta način, da ga je pustil živega zazidati v sobi v stolpu.

DRUŠTVENE VESTI

V zimi oživijo prosvetni domovi.

(Dopis z Vurberga.)

Med tem, ko lega polje naše zemlje k počitku, se vedno bolj osvežuje njiva našega društvenega življenja: naša prosveta. Takrat, ko mine delo na polju, ko prihaja dolgočasna zima, oživijo naši društveni domovi, ki so poleti ob času velikega dela na polju nekako samevali.

Prvo nedeljo oktobra smo polagali račun našega delovanja v društvu za leto 1932/33. Predsednik društva je izja-

vil: S prav veselimi čuvstvi, da je naše društvo zopet vzpostavljeno, pozdravljam tako kot še nikoli vas, dragi člani in članice, vas ljubljena vurberška mladina, prav nič manj pa vse ostale zbrane na tem 26. občnem zboru.

Nato je predsednik orisal v kratkih potezah razmere, ki vladajo sedaj v našem društvu. Zanikal je popolnoma, da li bile malemu številu članstva krive slabe denarne razmere, ki vladajo danes. Vzrok je v tem, ker mladina nima smisla za prosveto in vzgojo. Iskreno je priporočal zbranim, naj skušajo delati na to, da se bo dvignilo število članov in poživilo delo v društvu. Naša bo čast, če bo naše društvo stalo po moči in po svoji delavnosti v prvih vrstah katoliške slovenske prosvete.

Nato je g. Mirko Geratič iz Maribora govoril zanimivo o prosvetnem delu in o izobrazbi ter o tem, kakšno bodi pra-

Morilska trojica.

Na južnem Francoskem čakajo z največjo napetostjo na izid obravnave proti advokatu Sarretu in njegovima pomagačicama sestrama Schmidt. Ta proces je eden največjih ter najbolj ogabnih, kar jih pomni Francija. Glavni krivec je odvetnik Sarret, ki je užival v mestu Marseille največji ugled. Sarret se je rodil leta 1880 v Trstu in se je pisal prvotno Sareani. Leta 1913 se je naselil v mestu Marseille, postal je francoski državljani in je tudi spremenil ime v Sarret. Ljudje najbolj temne preteklosti so kar vreli k njemu in so cenili njegove letne dohodke na 60.000 fran-

Pavel Keller:

15. nadaljevanje.

„Hubert“

Roman iz gozdov.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Če pridem do delavcev v gozdu, ali pa do kmetov na polju, navadno obstanem pri njih in jih gledam pri delu. Kaj le mislijo o meni postavaču? Veliko lepega ne. Nadučitelj vse poletje ne gre na izprehod, čeprav bi mu bilo po naporni službi v šoli zelo treba. Boji se kmetov, da bi ga opravljali. Kmet nima zmisla za izprehajanje. Če nima doma ali pa na polju nobenega dela več, gre spat, ali pa sede v krčmi za mizo. Človeka, ki brez namena teka po polju, ima za neumnega. In uverjen je, da bi tako kakor on, morali storiti vsi.

Nekoč sem vprašal mladega fanta, ki je ravnno sedel na plugu in grizel svoj kos kruha, ali bi se ne šel rajši malo izprehajati.

»Ne,« je rekel, »to bi bilo predolgočasno zame. Toda tako bogat, kakor ste vi, bi rad bil.«

Vprašal sem ga, kaj bi potem delal. Zasmel se je v zadregi, pa sem le spravil to le iz njega: ko bi bil bogat, bi kar naprej jedel mesene klobase, kupil bi si škornje in dal svoje dekletu učiti klavirja.

Fant je zopet začel z delom in s povešeno glavo šel za plugom. V svoji domišljiji si je ustvaril deveto deželo s klobasami, škornji in dekletom, ki bi igrala na klavir. Nekak načrt za življenje je že bilo to: najljubša jed, lepa obleka in nekaj zmisla za umetnost — više se tudi večina drugih ljudi ne povzpne.

Za mesene klobase mi ni, za škornje tudi ne čeprav bi jih lahko imel. Česar pa imeti ne morem, je dekletu, ki bi igrala na klavir.

Vedel bi že za tako.

Nesreča s Timom se je zgodila tako, kakor sem slutil že tedaj, ko ga je mladi Čresnik nagovoril, naj mu dovoli, da ga bo naslikal. Pač desetkrat je šel ta ničemurni fant v grad, vselej v svoji najboljši služabniški obleki. »Sejo« ima

vo življenje mladine. Tolmačil nam je, kaj se razume pod besedo vrl fant in vzorno dekle.

Potem so podali funkcionarji društva svoja poročila. Odbor društva se je izvolil večinoma po starem. Novih članov je pristopilo ta dan malo, pač pa se vedno prigrasujejo, tako da je upanje, da se bo število članov v tem letu jako dvignilo.

Na predlog predsednika, ki ga je stavil na občnem zboru, se je določil kot društveni praznik — praznik Kristusa Kralja. Ta praznik se je že tudi letos prav slovesno obhajal. Domači gospod župnik je ta dan daroval slovesno sv. mašo za člane in članice društva, ki so v precejšnjem številu pristopili k mizi Gospodovi. Pri sv. maši so člani društva tudi svetili. Tako se je društveni praznik cerkveno obhajal predpoldan. Popoldan pa se je vršila akademija na čast Kristusu Kralju. Predsednik je govoril o pomenu društvenega praznika in o tem, kdo je kriv pokvarjenosti mladine. Za govorom so trije: en fant in dva dečka, deklamirali primerne pesmi. Po deklamacijah je zadonela slovesna himna »Povsod Boga«. Za tem se je vprizorila igra »Sv. Germana«. Bog daj, da bi društveni praznik vzbudil med nami krepko zanimanje za vurberško prosvetno društvo ter bi dal njivi naše katoliške prosvete novih delavcev. Živela katoliška slovenska prosveta! Zima bodi čas notranjega izobraževalnega dela.

Gornja Sv. Kungota. Tukajšnje katoliško prosvetno društvo priredi v nedeljo dne 19. t. m., ob treh popoldne v Prosvetnem domu zabavne igre »Fips in Tips«, burka »Krompir v uniformi« in kratko šaljivo igrice s petjem »Klobuk in robec«. Ker smo v teh žalostnih časih tudi poštenega razvedrila potrebni, pridite, ljudje božji, k tem igram, da za trenutek pozabite težo bridkosti današnjih dni! Vsak bo šel najbolje razporejen od igre, ker bo smeja na cente. Vstopnina nizka, slabe poti se ne bojte!

je rekel tedaj. Padovka se je porogljivo in posmehljivo smejala.

»Sejo«, je rekla, ima župan z občinskimi možmi; tudi njen prejšnji gospodar je vedno trdil, da ima sejo, kadar je hotel izginiti kam »za oglom«. Tim je odgovoril prevzetno, da se s tako neolikano žensko sploh ne razgovarja.

Pripovedoval mi je, da se mora pri teh sejah vedno enako držati. Stoji ob lepem, izrezljanem naslonjaču in drži v roki čašo za sekt. Vselej napolnjeno s pravim sektom. Gospod Čresnik mu natoči vedno lastnoročno. Strašno priljuden da je. To je pripomnil, da je oplazil mene, ker mu še nikoli nisem postregel s sektom. Tim je moral pri slikarju vedno kazati zadovoljen obraz, kar pa mu ni bilo težko, ker je tako lepo ravnal z njim in mu nalival šampanjca; eno nogo je moral prevesiti čez drugo, se muzati in nekoliko pomežikovati z očmi.

Neki dan mi je rekla celo naša dobra Matilda, da je Tim že malo preveč ošaben. Čresnik mu je rekel, da je slika sedaj že gotova, da bo najboljša podoba v njegovi zbirki in da jo bodo

BODI APOSTOL!

Knjižica s tem naslovom je namenjena vsem katoličanom brez razlike stanu. Vsebuje zlate nauke in poučne zgodbe za življenje. Dobite jo za 5 Din v Cirilovih knjigarnah in v tajništvu KA v Mariboru.

Št. Pavel pri Preboldu. Naše Katol. izobraževalno društvo vprizori v soboto dne 18. novembra, ob pol osmih zvečer in v nedeljo dne 19. novembra, ob treh popoldne, v Društvenem domu v Št. Pavlu J. Vombergarjevo igro tri-dejanko »Voda«. Za to izvirno komedijo, katero je igralo že nešteto odrov širom Slovenije z odličnim uspehom, so se tudi naši igralci pripravljali z vso vnemo. Pri predstavah sodeluje mešan in moški pevski zbor in tamburaši. Vsi prijatelji in sosedje od blizu in daleč iskreno vabljeni!

Št. Andraž pri Velenju. Katoliško prosvetno društvo ponovi v nedeljo dne 19. novembra v Društvenem domu igro v štirih dejanjih »Koroški tihotapci«. Začetek ob pol treh popoldne. Igra nam bo ponovno pokazala razmere, ki so pred 13 leti vladale na Koroškem. Vstopnina ostane ista kot je bila dosedaj. Ker osebnih vabil ne bomo razpošiljali, prosimo, da vzamete to povabilo blagohotno na znanje ter se odzovete v najboljšem številu. Torej vsi domačini in sosedje, na svidenje dne 19. novembra t. l. v našem Društvenem domu! — Odbor.

Prevoz 4.000 tonskega materiala v letalu.

V Novi Guineji nad Avstralijo v Tihem Oceanu, v nekdanji pokrajini cesarja Viljema, ki pripada danes k Avstraliji, so nemška letala tvrdeke Junkers dosegla višek, kar se tiče težkega prevoza rudarskega materiala preko pragozdnega pogorja.

V zaledju Huon zaliva v Novi Guineji so odkrili Angleži zlate rudnike, ki so

obdani od 3500 m visokega gorovja in jih prikrivajo neprodirni pragozdovi in nepregledna močvirja. Zlata polja so od morske obale po navadnih človeških pojmi nedosegljiva. Po vojni so ugotovili angleški raziskovalci, da bi bilo mogoče, v cele tedne se raztezajoče pohode z domačimi nosači znatno okrajšati z letali. Pa tudi to nalogo so radi močvar zmagala edinole nemška Junkersova letala, ki so cela iz kovine. Še le težko Junkersovo letalo je postalo ključ do bogatih in povsem svežih zlatih rudokopov. Nemška letala so omogočila ustanovitev kolonije iskalcev zlata.

Leta 1931 so sklenile kanadske in avstralske rudokopne družbe, da bodo prepeljale s pomočjo letal na kraje kopanja zlate rude dva 2000tonska bagerja (stroj za izmetavanje blata, kamenja itd.), električno centralo, ki bo proizvajala 2000 konjskih sil, z vsemi raznimi pritisklinami in potrebščinami. V zračni prevozni program je bila prevzeta tudi vsa preskrba belopolnih in drugopolnih rudarjev. Za izvedbo neverjetno težavnega programa so se izkazala uporabna edinole težka Junkersova letala. Ravno po preteku enega leta po sklepu pogodbe z omenjeno nemško tvrdko je bil prvi bager marca 1932 v polnem obratu na mestu, za katerega je bil določen, na peš nedostopnem kraju. Šest mesecev za tem je bil postavljen že tudi drugi bager. Vsi posamezni deli, skupno 4000 ton, med temi deli do 3500 kg teže, parni kotli, traktorji, avtomobili, razni drugi stroji ter orodja so romala na določena mesta s pomočjo tromotornih Junkersovih letal. Pri omenjenem prevažanju ni došlo niti enkrat do kakšne nezgode ali zasilnega pristanka. Na zlati koloniji, ki se dnevno razširja, je doslej zaposlenih 2000 belih ter domačinov. Ta kolonija dobiva vse življenjske potrebščine z aeroplani. Pri koloniji se je naselil celo farmer, katerega je preskrbelo letalo s celimi čredami goveje živine.

Ako bi bili hoteli izrabiti novoguinej-

gotovo ponatisnili v nekem velikem ilustriranem časopisu. —

O Tim, tako kakor tebi, se je zgodilo tudi tvojemu ničemurnemu pradedu luciferju, ko je strmoglavil iz nebes v pekel. Neki dan je prišel gospod Čresnik k nam in prinesel s seboj pismo, ki mu ga je poslalo uredništvo nekega lista; v pismu je bilo napisano:

»Vaš srčkani, upijanjeni lakaj' bo v kratkem natisnjen v našem listu.«

»Kako — kako upijanjeni lakaj?« je vprašal Tim in prebledel.

»No,« se je smejal gospod Čresnik. »Podobi sem dal tak naslov. Pod njo je namreč napisano: 'Upijanjeni lakaj'.«

»Saj to — saj to vendar nisem jaz?«

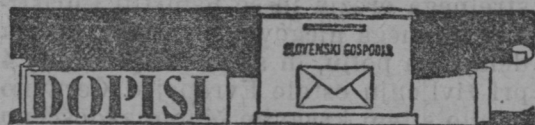
»Seveda — kdo pa?«

Tim se je zrušil. Lakaj — on — Tim — pa lakaj. Ta podla, nizkotna beseda! In povrhu še 'upijanjen'! To je bilo še bolj nizkotno. Če bi se glasilo saj »opit«, ali tudi celo »pijan« — bi v besedi vendar bilo nekaj sile. Toda »upijanjen«? Ta beseda pa je neizmerno smešna.

kov. Leta 1918 sta se zglasili pri Sarretu v neki pravni zadevi sestrji Katarina in Filomena Schmidt. Sarret je pričel kmalu za tem z obema sestrama istočasno ljubavno razmerje. Ženski — rodod Nemki, sta postali popolnoma orodje v njegovih rokah. Schmidtovi sta ostavili svojo bavarsko domovino iz pohlepa po lahkoživju in sta se nastanili v Marseille, kjer sta otvorili modni salon. Kljub lepim dohodkom sta stavili obe žensčini na advokata tolike zahteve, da je zašel v velike dolgove. Ko so ga pričeli prijemati upniki, je iztuhel peklenški načrt, kako se bo dokopal prav hitro do večjih denar-

ska zlata polja, bi bili morali leta in leta izsekavati pragozdove, graditi ceste ter osuševati močvirja. Delo bi bilo zelo zamudno in bi bilo požrlo milijone

in milijone. Vso to delo so opravila tekom poldruga leta tri težka letala in si je prihranilo podjetje samo na obrestih 1 milijon dolarjev.

Marenberg. Dne 5. novembra je naš dol in hrib pokrivala bela snežena odeja. Ni nam še bila zaželjena. Z njiv še nismo vsega pospravili, sadno drevje pa ima še polno listja, radi česar je sneg polomil mnogo vrhov in vej zlasti na mladem drevju. Sneg nas sili, da se bomo morali približati. Zato je ravno ob pravem času tukajšnje prosvetno društvo odprlo svojo knjižnico, da si bomo mogli izposojevati knjige za pouk in kratek čas. Na občnem zboru prosvetnega društva je bil z malimi izpremami izvoljen stari odbor z g. Vinkom Hajncem, posestnikom v Zgornji Vižingi, na čelu.

Polenšak. Dan Vseh svetih je pač edini dan v letu, ko se vsak človek spomni svojih dragih tam na mirnem pokopališču. Ob tem spominu je vsako leto vedno več naših znancev tam na domu miru. Od teh jih hočemo zabeležiti po vrsti one, ki jih je angel smrti poklical pred sodni stol v zadnjih petih mesecih: Gera Zavec iz Polenšaka, stara 87 let; Gera Šešerko iz Žamenc, stara okoli 80 let; Majcen Jakob iz Preroda, občinski revež, star nad 70 let; Julia Rajh, zasebnica iz Braclavec, v objemu 73 let; Ana Tuš iz Polenec, umrla na porodu, zapustivši moža in 4 otročičke, stara 35 let. Njej je sledila enomesečna Lizika Cvetko iz Polenšaka. Razlike pač smrt ne dela, ne prizanaša ne mladini, ne starini, ne bogatašem, ne siromakom. Ob tem spominu mi letos posebno obstane pogled na najnovejših grobovih. Skupaj v enem grobu počivata brata Anton in Franc Lajh iz Lasigovec, ustreljena pred nekolikimi dnevi s strelom iz vojaške karabinke. Bila sta na vasi pri botru v Braclaveh; med njimi je prišlo do prepira in nasledek je bil, da sta se brata Lajh, oba z enim strelom zadeta, ločila od tega sveta. Bila sta še polna življenske nade, stara komaj nad 30 let. Tesno združena v tem življenju, počivata združena tudi v skup-

nem grobu. Še niso utihnili glasovi o tem uboju, že se je vršil pogreb 40letne G. Visenjak iz Strmec, ki je pa postala žrtev poskušene samomora vsled zavžitja mišnice. Tudi v bolnici ji niso mogli rešiti življenja. Rajna je bila mila in dobrosrčna žena; obup jo je privedel do tega čina. V mesecu juliju pa se je zastupil s pitjem esenca daleč na okoli znani izvrstni sodar Ivan Štebih iz Lasigovec. Za te vse umrle naj prosim usmiljenja pri pravičnem Sodniku nežni angel, šestletna Angelca Štebih iz Polenec, ki je te dni zapustila drage starše, bratce in sestrice in se preselila v nebeške višave. Vsem pokojnim večni mir in pokoj!

Polzela. Marsikdo misli, da pri nas ni nič novega, ker se že dolgo ni nič slišalo o nas. Letos so vinogradniki vsi žalostni. Trgatev je bila precej slaba. — Žalostna vest nas je zadela. Smrtna kosa je pokosila posestnika Jelena Ivana. Bil je krščanski mož in vsakemu v zgled. Nakopal si je bolezen v svetovni vojni. Videlo se je pri njegovem odprtem grobu, da je bil res mož. Sveti mu naj večna luč!

Orlavas pri Braslovčah. Tukaj je umrl in bil pokopan v soboto dne 4. novembra posestnik Matija Povše. Dosegel je visoko starost 78 let. Bil je mož, kakor jih je danes malo. Dober in vzoren gospodar, skrben oče svoje družine, kremitelj značaj, globoko veren, od zgodnje mladosti naročnik »Slovenskega gospodarja« ter drugih katoliških listov, katere je z velikim zanimanjem prebiral. Blagemu in vzglednemu možu naj sveti večna luč! Preostalim pa naše odkrito sožalje!

Nemirni Robinzoni.

Samotni otok.

Pitcairn se imenuje otočec v Tihem Oceanu. Prvič ga je zagledal s krova angleške ladje leta 1767 irski pomorščak Pitcairn in po njem je prejel otok tudi svoje ime. Omenjeni otok se dviga iz morja nekako na sredi med Avstra-

lijo in Južno Ameriko. Po obsegu meri komaj 5 angleških milj (milja 1.524 km) in najvišja višina ima 1000 m.

Radi neverjetno strmega obrežja je mogoč pristanek edino pri povsem mirnem vremenu in še to samo v prav malih čolnih na enem mestu.

O Pitcairnu bi res ne bilo poročati, ako bi ne bila njegova trdnjavska nedostopnost povzročila, da so se zatekli nanj ljudje, gnani od posebnih udarcev usode in so tamkaj tudi našli svojo novo domovino.

Upor na ladji.

Dne 4. aprila 1789 je zapustila angleška bojna ladja »Bounty« pod poveljstvom kapitana Viljema Bligha otok Tahiti v Tihem Oceanu. Vozila je seboj 1015 komadov krušnih drevcev, katere je hotela prepeljati s Tahiti v angleške kolonije v Vzhodni Indiji. Par tednov po odhodu je izbruhnil na ladji upor, katerega je zakrivil kapitan s prestrogim postopanjem napram moštvu. — Upornike je vodil prvi ladijski oficir Christian. Poveljnik in njegovi zvesti so bili premagani, razoroženi in prepuščeni zelo negotovi usodi. Zmagovalci so prisilili kapitana, drugega častnika, zdravnika, botanika (rastlinoslovca) in 15 mornarjev, da so vstopili v čoln, katerega so opremili z jadrji, orodjem, z živili in je slobodno odplul, kam mu je bilo drago. Ladja »Bounty« je odjadrala pod poveljstvom Christiana in je dosegla po par dneh otok Tabuai, ki spada k Rurutu skupini v Tihem Oceanu. Po izvršeni vstaji je znal novi kapitan in njegovi ljudje, da ne bodo nikdar več smeli med civilizirane ljudi. (Vsaka vstaja na ladji se kaznuje neusmiljeno s smrtjo.) Edini izhod upornikov je bil: naselitev na samotnem otoku.

Zopet na potovanju.

Otok Tubuai nikakor ni bil paradiz, kakor so prvotno domnevali vstaši. Radi dveh vzrokov so zapustili mornarji komaj postavljene kočice: domačini so se obnašali skrajno sovražno proti nepo-

nih svot. Pred vsem je omožil Filomeno z njenim starim ljubčekom, Katarino pa z 65letnim kapitanom. Oba moža je zavaroval za visoke svote in sta tudi kmalu umrla. Zavarovalnica je ženam izplačala zavarovalnino. Lahko prisluzeni denar je bil kmalu zapravljen in Sarret je pregovoril obe vdovi, da sta pohčarili jetično deklico, katero je trojica s pomočjo mlajšega zdravnika visoko zavarovala. Obe ženski sta spravili zavarovano naglo s pomočjo strupa ter alkohola s poti in visoka zavarovalnina je bila zopet izplačana. Vse je šlo po sreči in denar je kmalu skopnel. Sarret je poneveril nek njemu

»Če ne spremenite naslova,« je rekel Tim, »se ustrelim.«

»Nič ne škoduje,« je rekel slikar ravno-dušno, »slika je že gotova.«

Žage še vedno niso zgradili; z zidavo še niti začeli niso. Žagar je denar, ki ga je prejel za zavarovalnino, zaklenil v železen predal, od katerega se ne premakne več. Če mu kdo svetuje, naj že vendar začne graditi žago, postane sirov, kriči, češ, da ga hočejo opehariti in mu ukrasti denar. Najbrž ni več pri zdravi pameti. O njegovem sinu nihče ni ničesar slišal.

Sosedova Lizika se je zelo izpremenila. Tiha in boječa je kar čez noč postala živahna; lišpa se in v nedeljo hodi na ples. Izpremenila se je iz jeze, da jo je Tonče zaradi Bianke tako preziral.

Meni kar nič všeč ni, kar se godi z njo. To ni nič kaj samoraslega, zdravega pri tej njeni veselosti in zabaveželjnosti. Kakor smeh je iz bolne duše. Kar pa mi ugaja še manj, je to, da se mladi Čresnik vedno bolj suče okrog nje. Kaj pa namerava ta vihra z lepim dekletom?

Pravi, da hodi za njo zaradi svoje umetnosti, da jo bo slikal. Ne zaupam malopridnežu; gotovo ni eden tistih, ki svoje umetnosti še nikoli niso oskrunili, ki je še nikoli niso usužnjili svojim strastem; imam ga za enega tistih umetnikov, katerim je njihova umetnost le zvodnica. Takih ljudi je dosti med pesniki, slikarji, glasbeniki in gledališkimi igralci. Umetnik mora varovati svojo umetnost, da ostane čista, kakor duhovnik svojo cerkev, učitelj svojo šolo, sicer se tudi pregreši v svoji službi.

Temu Čresniku kar nič ne verjamem, da hoče slikati Liziko samo za to, ker vidi v njej lep model. Večkrat me je sram te nezaupnosti, ker nimam nobenih dokazov za njo. Tedaj si pravim: saj si postal tudi ti že tak žalosten filister, ki se briga za tuje stvari, katere mu prav nič niso mar. Če slika tale Čresnik manjvredne podobe in če ga slučajno hočeš presojevati, tedaj mu povej to v obraz. Kar pa ta Čresnik počne kot zasebnik, ti ni prav nič mar, kajti nisi njegov spovednik, ne varuh, ne sodnik, niti njegov prijatelj. Pusti čenče malenkostnim malomeščan-

Hočeš srečko brezplačne loterije? Tedaj si naroči »Naš dom«!

klicanim beguncem. Praske in spopadi so bili na dnevnem redu; drugič pa ni bilo na otoku žensk. Uporniki so se spomnili, kako prijazni so bili z njimi domačini za njihovega večmesečnega bivanja na otoku Tahiti. Sklenili so vrnitev na Tahiti, kjer se jim je pridružilo 9 žensk, 8 moških in 10 dečkov. Odjadrili so nazaj na Tubuai, kjer so zgradili celo majhno trdnjavo, ki bi jih naj čuvala sovražnih domačinov in slučajnih tujcev. Sovražnost domačinov je bila tolika, da tudi druga naselitev ni bila dolgotrajna. Treba je omeniti, da so nastali prepiri tudi med Tahitčani, in radi tega je bilo treba prepeljati nezadovoljne med kolonisti nazaj v domovino. Ko so ostavili vstaši tretjič ter zadnjič Tahiti, je ostalo Christianu zvestih od nekdanje posadke 8 moških, razen teh se jim je še pridružilo 6 moških in 12 žen s Tahiti.

Pitcairn.

Par tednov so jadrili po Oceanu, ne da bi prav znali, kam se naj obrnejo. Slednjič se je spomnil Christian na samotni ter skalnati otočec Pitcairn, ki mu je bil znan tako na pogled s prejšnje vožnje. On sam je splezal prvi na suho in je sklenil po par urah površne preiskave, da se vsi stalno naselijo na otoku. Spustili so sidro na mestu, kjer je bilo mogoče radi strahovitih valov, in so s časom prenesli vse potrebno in seboj pripeljano iz ladje na samotni otok. Ko je bila ladja prazna, je dal Chrisitan povelje, da jo morajo sežgati in je odvezel vsem možnost, otok sploh kadaj več zapustiti.

Usoda tovarišev.

Med tem ko so iskali uporniki samotno pribežališče in so ga tudi resnično našli, je blodil pravi kapitan Viljem

Bligh z 18 spremljevalci v neznatnem čolnu. 3600 milj po Oceanu. Po preteku 48 dni je dosegel naselbino Kupang na otoku Timor pod Indijo. Približno eno leto po upor na »Bounty«, dne 14. 3. 1790, se je vrnil Bligh na holandski ladji na Angleško, kjer je poročal na pristojnem mestu o svojih doživljajih. Na podlagi njegove ovadbe je odposlala angleška vlada bojno ladjo »Pandora« v južno morje, da bi izsledila upornike in jih poklicala na odgovor. »Pandora« pa se je potopila, ne da bi izpolnila poverjeno ji nalogo, v nevarni Torres ožini. Kapitan Bligh je bil leta 1806 imenovan za guvernerja kolonije Nove Južne Vališke v Avstraliji. S svojo strogostjo je izzval na novem mestu vstajo domačinov in je umrl dve leti za tem vsled ponižanj, čeravno ga je odlikovala Anglija z naslovom admirala.

Paradiž.

Če bi bili izvedeli naseljenci na Pitcairn za udarce usode, ki so obiskali njihove nasprotnike in jih celo uničili, bi bili spoznali v tem zaščito božje roke in bi bili svoje življenje drugače uravnali. Kmalu po naselitvi se jim je godilo sijajno. Ne oziraje se na sadeže, katere so že našli na Pitcairn, so hitro obrodila tudi razna semena, katere so pripeljali s seboj s Tahiti. Treba je bilo le neznatnega dela in že jim je rodila zemlja v preobilici: krušni sad, krompir, banane, sladkorni trs, kokosove orehe ter tobak. Svinje, koze in perutnina so se začeli poditi po otoku. Naseljenci so si napravili iz debel dreves majhne čolnice, ki so jim prav dobro služili pri ribolovu. Paradiž, katerega na Tubuai niso našli, je bil na Pitcairn dosežen. Pa zopet enkrat je bil Adam od Eve pregnan iz raja...

Prvi prepiri in peboji.

Po približno triletnem trajanju rajsko brezskrbnega življenja je zgubil Kvintal, eden od mornarjev z ladje »Bounty«, svojo ženo, ki mu je umrla. Njegovi beli tovariši so prisilili eno od

z njim priseljenih Tahitčank, da je zapustila svojega moža in je pričela s Kvintalom skupno življenje. To brezobzirno postopanje je razburilo do skrajnosti Tahitčane. Polastili so se strelnega orožja in so usmrtili Christiana in enega njegovih tovarišev, ko sta delala na polju, in so ranili povrh še 4 pri življenju ostale Evropejce. Čeravno je bilo s tem krvavim činom zadoščeno maščevalnosti, vendar ni bilo niti misli na nadaljnje mirno ter bratsko skupno bivanje.

Še nadaljna krivica je bila povod, da se je skrčila majhna naselbina tekom par dni na le nekaj še pri življenju preostalih bitij. Vse moške s Tahiti so poklali. Od tega pokolja so preostali še 4 uporniki, 10 žensk in nekaj otrok.

V tem že itak obupnem položaju je pričel eden od angleških mornarjev, ki je bil svojčas zaposlen doma v žganjarni, pridelovati iz soka »ti« rastline močno in sladko žganje, kar je imelo kot posledico novo in težko zlo med kolonisti. Oba Angleža Koj in Kvintal sta bila skoro neprestano pijana. Prvi je nekoč v popolni pijanosti ter živčni zmedenosti stekel proti obali in se je vrgel s strme skale v morje. Ta nesreča je toliko streznila ter spametovala preostale, da se niso več tako preko mere udajali alkoholu. Pa tudi po iztreznjenju še ni bilo pri kraju z udarci usode.

Oče samotarske naselbine.

Kvintalu, kojega strast je priklivala nad otočane brezmejno zlo, je umrla druga žena. Zahteval je tretjo na tako divjaški način, da je bilo ogroženo življenje njegovih belih tovarišev in so ti sami sklenili, starega tovariša — umoriti.

Še le po izvršeni smrtni obsodbi je zavladal na otoku Pitcairn zopet mir. Eno leto za tem je umrl predzadnji mornar Jonny in je živel od prvotne angleške posadke le še Adams, ali pravilno: Aleksander Smith, ki se je pa prelevil z napredovanjem starosti v pravega očeta otočanske občine. Sv. pismo in še

nom, katerih najljubše in skoraj edino opravilo so čenče, ki morajo imeti majhen hrup, ker v svoji notranjosti ne doživljajo nič velikega. So namreč ljudje, ki postanejo kar otožni, da, ki bi umrli duševne lakote, če bi ne bilo čenč; zato gredo čez drn in strn za tujimi strastmi, jih željno požirajo in jih, ko se jih nažró, izbruhaajo zopet iz sebe.

Zoprni, pomilovanja vredni ljudje. Hubert, saj ti vendar ne boš —?

O, Hubert, če hočeš pošteno misliti sam o sebi, si boš rekel: ljubosumen si. Saj ti ni do Šipčeve Lizike, do Erike ti je, ki jo ta navihanec tudi hoče slikati.

Obe deklici hoče imeti na eni podobi. Tako-le mi je orisal to z besedami: v ozadju stoji križ z rdečo lučko, Lizika gre s povešeno glavo in s kangljico za olje v roki proti križu; Erika pa kot moderna mestna gospodična začudena gleda za njo iz polmraka v drevoredu. Podobi pa se bo reklo: Srečanje v gozdu.

Niti tajiti ne morem, da ta misel ni pesniška in da je nekaj globokosti v njej. Za slikarja

»Vinjenosti« je nekaj tako resnega, da človeka kar osupne. Bila bi lahko dobra slika, ki bi gledalčevo domišljijo podžgala in mu segla v srce.

Kaj torej hočeš, Hubert? Kadar se rodi nova, dobra umetnina, ves narod nekaj pridobi. Vendar — ne zaupam mu. Zaupam tudi njegovi umetniški resnobi ne. Če bi bila njegova duša polna ljubezni do novega dela, bi temu Čresniku vendar ne prišla v glavo neumna misel, da na vsak način hoče naslikati tudi Padovko. Tej tršasti metli se je res ponudil, da jo bo naslikal. Seveda je mislil pri tem na svojo zbirko. S svojim prijaznim, omamljivim glasom mi je rekel, da mu bo v veliko zabavo, če bo slikal dobro gospo Padovko v »njeni delavni obleki«, da bo pa res veselo, bo že on poskrbel. Draga gospa Padovka gotovo tu in tam rada izpije kozarček žganja; no, tega ji bo že dal. Poleg tega pa ji bo še plačal za vsako uro.

Padovka je najprej poslušala, da je povedal, nato pa je bruhnilo iz nje. Nenadoma se ji je od smeha tako zaletelo, da je bil slikar od glave do nog ves popljuvan in da je ozlovoljen odšel

zaupan denar. Najel je bolj samotno vilo, v kateri je ustrelil upnika in njegovo ženo. Filomena in Katarina sta razkrojili trupli obeli ustreljenih s pomočjo neke tekočine in pognojili z razkrojom vrt vile. Vse to se je zgodilo leta 1925. Posestnik omenjene in od Sarreta najete vile je javil oblasti, ko se je preselila od njega morilska deteljičica, da je vohal cele tedne po odhodu posebnega močan ter moreč vzduh. Vzduh je bil njemu dokaz, da se je moralo v vili v njegovi odsotnosti zgoditi nekaj strašnega. Policija je rabila na to ovadbo celi dve leti, predno je izsledila ter pripravila za obtožbo vse zločine,

par nabožnih knjig je tvorilo edine učne pripomočke, s katerimi se je lotil pouka naglo se razvijajoče mladine. Učil je naraščaj čitati ter moliti in ga je vzgojil v strahu božjem ter v ljubezni do bližnjega. Skoro vse za življenje važne svetopisemske izreke je znala ta mladež na pamet. In ti izreki so poglani v mladih srcih tako globoke korenine, da so se jih držali njihovi potomci v drugi ter tretji rod.

Smrt očeta in preselitev.

Pred svojo smrtjo je doživel stari Adams obisk dveh ladij. Skoro 20 let je minulo, predno se je ustavila pred otokom ameriška jadrnica. Ameriškemu kapitanu in dvema angleškima kapitanoma, poveljnikoma bojnih ladij, je stari Adams priznal krivdo upora ter je izrazil pripravljenost: povrniti se v domovino na Angleško in se zagovarjati pred vojnim sodiščem. Angleška častnika nista hotela ugrizniti v to že zastarelo jabelko in sta ga pustila kot očeta med kolonisti.

Ko se je usidrala leta 1825 pred otokom angleška bojna ladja, je rotit stari Adams kapitana, naj za božjo voljo vpliva na angleško vladu, da bo preselila 66 duš broječo kolonijo kam drugam. Za vedno se množeče prebivalstvo kmalu ne bo na otoku dovolj rodne zemlje in ne pitne vode.

Leta 1829 je umrl stari Adams. Leta 1831 se je naenkrat pojavil pred otokom angleški parnik in ta je preselil naselbino kljub ugovorom z mladimi in stariimi na otok Tahiti.

Domotožje.

Pitcairnčane so sprejeli Tahitčani zelo prijazno. Kraljica Pomare jim je pustila nakazati polja in lahkoživi domačini so bili veseli prirastka. Koj po prihodu v svojo prvotno domovino so začutili Pitcairnčani, da jim je širši svet nekaj povsem tujega in so izjavili z vso odločnostjo, da ne ostanejo na novem domu. Vse prigovarjanje sorojakov je bilo zaman. Njih domotožje je bilo tako globoko, da je umrlo prav kmalu 24

priseljencev. Radi naglega umiranja je bil sklenjen povrat. Marca meseca so jih ponovno ukrkali in avgusta so že bili zopet doma na samotnem otoku.

Zopet prevoz.

Čeravno so doživali Pitcairnčani s preselitvijo na Tahiti tako bridko razočaranje, se je vzbudila v njih po par zadovoljno prebitih letih bojazen, da se bodo preveč razmnožili in zahteva, da se morajo preseliti. Angleška vlada jim je šla celo tokrat na roko in je izdala za prevoz 193 duš na Norfolško otočje v Tihem Oceanu maja 1856 5 tisoč angleških funtov. Ko se je vozila l. 1858 avstrijska bojna ladja »Novara« okoli sveta, je pristala tudi na otoku Tahiti. Domačini so pripovedovali mornarjem, da Pitcairnčani tudi z najnovejšo domovino niso zadovoljni. In ravno za bivanja avstrijske posadke na Tahiti je prepeljala ameriška ladja od na 219 oseb narasle občine na Norfolk otočju 17 ljudi in sicer može, žene in deco nazaj na skalnato samoto Pitcairn.

Kaj in kako se pa godi tem čudakom, ki se imajo za svoje rojstvo in porast zahvaliti upor na ladji, v sedanjih glede tehnike in prometnega napredka tolikanj naprednih časih, ni znano.

Proslava 15 letnice osvoboditve Maribora.

Že mesec dni se vrše priprave za dostojno proslavo zgodovinskih dogodkov, ki so pred 15 leti začrtali mejo Jugoslavije na bivšem Štajerskem. Da se niso takrat našli odločni možje, general Maister, dr. Rosina, dr. Verstovšek ter drugi, ki so ustanovili »Naroni svet« in da se jim niso takrat pridružili navdušeni mladi možje, ki so bili pripravljeni s puško v roki braniti našo severno mejo, Bog ve, kaj bi se bilo zgodilo z Mariborom in njegovim zaledjem. Brez pretiravanja lahko rečemo, da bi bila tudi štajerske Slovence zadela usoda Primorcev, Notranjcev in Korošcev. In

**Hočeš srečko brezplačne loterije?
Tedaj si naroči »Naš dom«!**

najverjetnejše pa je, da bi v tem primeru postala sploh cela Slovenija (sedaj Dravska banovina), plen Italijanov in Avstrijcev. In Slovenci bi v najkrajšem času izginili kot narod.

V sedanjih težkih časih, ko tarejo ves svet gospodarske težave, prav radi pozabljamo na preteklost, ker naše misli le preveč obremenjujejo težave sedajnosti. Zato je prav, da osvežimo spomine na one zgodovinske dni, ki so bili odločilni za našo bodočnost in narodno eksistenco, ki je mogoča samo v okviru velike Jugoslavije, in da proslavimo može, ki so, bodisi z mečem ali s silo svojega duha, pravočasno zavrtili pohlepne sosede.

Pozivamo torej vse Jugoslovane, da se udeležijo proslave in s tem izrazijo hvaležnost in priznanje vsem onim, ki so kakor že koli sodelovali pri obrambi naše severne pokrajine.

Proslava se bode vršila po sledečem sporedu:

V soboto dne 18. novembra, ob pol 19. uri: bakljada po mestu. Zbirališče od Kralja Petra trga proti Tržaški cesti. Ob 20. uri družabni večer v dvorani pri Unionu. Vstop prost.

V nedeljo dne 19. novembra, ob pol desetih dopoldne, se zberejo vsa društva na Glavnem trgu z godbami na čelu, nato je sv. maša za padle borce. Po sv. maši govori in nato razhod.

Vabimo gg. župane vseh občin, da se te velike proslave s svojimi občani v čim večjem številu udeležijo.

V slučaju slabega vremena odpade dne 18. novembra povorka, dne 19. novembra pa sv. maša na Glavnem trgu, ter se bo svečano opravilo vršilo ob 10. uri v stolni cerkvi.

Zveza Maistrovih borcev.

katero je zagrešila trojica: Sarret-Schmidt.

Ovčja volna

»Kluft«

10 dkg . . . Din 13.—
skoraj neraztrgljiva,
za nogavice in sokne.

»Gelbschild«

10 dkg . . . Din 13.—
mehka in izdatna, za
sviterje in jopice.

»Friesia«

5 dkg . . . Din 10.—
v vseh barvah, pri-
pravna za čepice in
bluze.

»Partijska volna«

5 dkg . . . Din 5.—
ostanki zelo poceni.

C. Büdefeldt

Maribor

Gospodarska ulica 4.

domov, kjer se je hotel umiti in preobleči. Zaradi slabega vedenja sem Padovko moral ošteti; zvečer pa sem ji dal klobaso v dar.

Pomlad je za krepotno vedenje in resnobno ponašanje nevaren čas. Le pogled si našega dobrega prijatelja Boltežarja. Po dolini hodi kakor utelešena samozavest; je eden tistih ljudi, ki vse kroté: svojo okolico, svojo usodo in samega sebe.

Če tak mož skoči čez plot, je to ravnotako žalostno, kakor če se ti zverži tisoč let stara knjiga, ki je vezana v svinjsko usnje.

Boltežar je imel spočetka slikarja na sumu radi deklet pri »Grozdu«; ko pa je videl, da se zanima mladi Čresnik bolj za Šipčevo Liziko in učiteljico Eriko, se je veselo oddahnil in rekel: mladi Čresnik je vendarle brhek fant.

Nato pa ga je zadela nesreča. Tim — moj Tim — se je napotil snubit k »Grozdu«. Tim je bil vedno predrzen porednež, kaj takega pa le nisem pričakoval od njega.

Tim ima večino dni v tednu po dve uri »prosto«. Pri moji hiši ni nikoli toliko dela, da bi branil svojemu služabniku, naj ne bo za dve uri na dan svoj lastni gospod. Boltežar mi je to ljudomilost silno zameril.

»Dobre navade kvarite,« me je pokaral, »kam pa bomo prišli, če bo vsak, ki je tu v službi, imel dve uri na dan prostega časa?«

Rekel sem mu, da bi se potem ta naša stara zemlja še vseeno čisto zadovoljna vrtela okrog sonca; mi vsi skupaj se le nikar ne domišljujemo, da so naše zadeve za veseljstvo tako važne.

Boltežar je zarenčal: če se več ne razumeva, potem je najbolje, da greva zopet narazen.

In res ga cel teden ni bilo več blizu. Medtem pa sem jaz poklical k sebi Tima in sem terjal odgovor od njega zaradi njegovih obiskov pri »Grozdu«.

Rekel sem mu, da v svojem prostem času gre kamor hoče, toda previden naj bo; da so mi povedali, da se vrti okrog ene obeh dvojčic pri »Grozdu«, kar pa vendar res nič ni zanj.

Poslednje vesti.

IZID NEMŠKIH »VOLITEV«.

O nemških volitvah razpravljamo v uvodniku, ki podaja jasno sliko o tem, kaj so nameravali hitlerjevci z volitvami v drž. zbor, odnosno z ljudskim glasovanjem. Ljudsko glasovanje naj bi potrdilo Hitlerjevo zunanjo politiko, ki je dovedla do preloma z razorožitvene konference. Volitve v državni zbor, ki so se obenem vršile z ljudskim glasovanjem, pa naj bi vse nemške volilce in volilke spravile v politični tabor nemške narodno-socialistične stranke. Kakor naj bi ljudsko glasovanje potrdilo zunanjo politiko hitlerjevcev, tako naj bi volitve v državni zbor potrdile tudi notranjo politiko narodnih socialistov ter pokazale svetu, da je vse nemško ljudstvo v taboru narodnega socializma.

Z ogromno agitacijo so se volilci v Nemčiji spravili na noge, da so šli glasovati, odnosno voliti. Izdano je bilo geslo: Kdor ne gre glasovati, ni Nemec, marveč je veleizdajalec. Napadalni oddelki so ves dan patrolirali po ulicah ter tirali tiste, ki niso pokazali dovolj pristnega nemškega navdušenja, na volišče glasovati in »voliti«. Naposled je vsak volilec imel voliti = izbirati med kaznilnim taboriščem ali med voliščem. Naravno, da se je končno odločil za volišče. Tako so voditelji narodnega socializma dosegli zaželjene uspehe. Nemčijo so dobili na svojo stran, te se pravi pod svojo nagajko. Motijo pa se, ako menijo, da so z volilnimi številkami ustrahovali ves svet. Svet ne dobro ocenjevati volitve, ki se vršijo pod diktaturami, zlasti kar se tiče njihovega »svobodnega« značaja. Kakor si je ves svet o tem na jasnem, tako tudi dobro ve, koliko je vredno neprestano zatiranje Hitlerjevo o »miroljubnosti« Nemčije.

O končnem izidu državnozborskih volitev in ljudskega glasovanja v Nemčiji je bilo izdano naslednje uradno poročilo:

Državnozborske volitve:

volilnih upravičencev: 45,114.954;
oddanih glasov: 42,988.152 ali 95.2%;
narodni socialisti: 39,638.789 ali 92.2%;
neveljavnih glasov: 3,349.363 ali 7.8%.

Ljudsko glasovanje:

volilnih upravičencev: 45,114.954;
oddanih glasov: 43,452.613 ali 96.3%;
za politiko režima: 40,601.577 ali 95.1%;
proti politiki režima: 2,100.765 ali 4.9%;
veljavnih glasov: 42,702.342;
neveljavnih: 750.271.

Krog krize romunske vlade. Kralj je poveril sestavo nove vlade vodji liberalcev, ki je pričel posvetovanja z voditelji raznih strank. Javnost dvomi, da bo uspel Duca s poverjenim mu mandatom.

Podpredsednik grške vlade in vojni minister general Kondilis se je mudil zadnje dni v Beogradu. Bil je prijateljsko sprejet od kralja in od raznih zastopnikov naše vlade.

Ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov se še vedno mudi v Washingtonu, kjer se pogaja z ameriškim predsednikom Rooseveltom glede priznanja Rusije od strani Združenih držav in o ameriško-ruski trgovinski pogodbi.

Franc Čepe †. Kamnica, 14. novembra 1933.

Na večer našega farnega patrona sv. Martina se je po kratki boleznii od nas poslovil in k ljubemu Bogu na večno plačilo podal naš g. šolski upravitelj Franc Čepe. Pri nas je obiskoval osnovno šolo in že takrat na našem koru pomagal pri petju in orglah. Ko pa je leta 1897 na mariborskem učiteljskiu dokončal svoje študije, je zopet pri nas nastopil učiteljsko službo in obenem prevzel orgljanje in vodstvo cerkvenega petja. Pri nas je sklenil zakonsko zvezo z Marijo roj. Poš, s katero je vseskozi srečno živel, uspešno gospodaril in tri hčerke vzorno vzgojil. Po odhodu nadučitelja g. Hofbauerja je prevzel vodstvo naše šole in jo vesno upravljal ves čas do svoje smrti. Celih 36 let je tedaj po krščanskih načelih in v strogo slovenskem duhu vzgajal našo mladino, pa se marljivo trudil tudi za njo, ko je že šole odrasla. Sam izboren gospodar je rad z domačimi gospodarji kramljal in posebno mlajše k pametnemu kmetovanju napeljeval. Z mladniško vnemo je podpiral domače gasilno društvo in je bil v obč. odboru odločen zagovornik štedljivosti in le neobhodno potrebnih nabav in naprav. Pri nas je prepeval čast božjo in s svojimi orgljanjem nam je pomagal slaviti našo, nebeško kraljico, in sv. Martina. Ko pa je svojo cerkveno službo drugim prepu-

stil, je vsako nedeljo in praznik v srédi med nami vzgledno obhajal svojo službo božjo. Blagopokojni g. šolski upravitelj Franc Čepe, nam si posvetil vse svoje življenje, delo in ljubezen, zato smo te ljubili kakor očeta, brata in prijatelja in te ne bomo pozabili nikdar. Radi bomo obiskovali tvoj grob, zvesto ohranili tvoje nauke in se spominjali tvojega vzglednega življenja. Predvsem pa molimo za te, naj ti ljubi Bog podeli neminljivo plačilo za vse, kar si nam dobrega storil. Počivaj v božjem miru, nepozabni naš krščanski učitelj-vzgojitelj Fr. Čepe!

Kristusov jubilej na Teharjih so obhajali slovesno v nedeljo dne 12. t. m. Z 1900letnico odrešenja je bila združena še proslava 25letnice posvetitve nove župne cerkve sv. Martina. Obeh slovesnosti se je udeležil prevzvišeni vladika dr. Ivan Jožef Tomažič. Nad vse ganljivo je bilo v nedeljo zjutraj skupno sv. obhajilo malodane vseh teharskih faranov. Slovesen škofov sprejem se je vršil v nedeljo ob 9. uri predpoldne z raznimi pozdravi. V imenu teharske občine je pozdravil prevzvišenega župana g. Cajhen, v imenu fantov in moških gosp. Gajšek, predsednica Marijine družbe in za gasilce g. major Burnik. Škof se je ginjeno zahvalil za vse pozdrave, je blagoslovil novo zastavo Apostolstva moških, imel pridigo in slovesno sv. mašo. Res veličastne dvojne slovesnosti se je udeležila cela teharska župnija in 26 gg. duhovnikov.

Gasilska četa Lopata pri Celju priredi v nedeljo dne 19. t. m., ob treh popoldne, v Šmartnem v šolskih prostorih dramo v štirih dejanjih »Sin«.

Nova cesta v Haloze. Ptujski okrajni cestni odbor je pričel z gradnjo nove občinske ceste, ki bo vezala kraje Sv. Andraž-Leskovec ter Podlehnik. Proračun znaša 1 milijon Din. Dograjen bo predvsem odsek od Leskovca do Trafelovega hriba.

MALA OZNANILA.

Prodaj »Krištanovo« kmetijo pri Prevaljah za 60.000 Din. Sprejem tudi hranilno knjižico. Dr. Fran Sušnik, Maribor, gimn. 1145

Prodaj posestvo 10 oralov, z dobrim gospodarstvom poslopjem, njiva, travnik, gozd tik velike ceste, 5 minut od cerkve, cena 60.00 Din. Lovrenc Kupčič, Sv. Jakob v Slov. gor. 1144

»Kako to, milostljivi gospod, dovolite, da vas vprašam, kako, da to nič zame ni?«

»Poslušaj me, Tim, saj veš, da ti dobro hočem: poglej, dekleti pri »Grozdu« bosta vendar hoteli moža, ki bo imel nekaj premoženja —«

Tim mi je segel v besedo, česar sicer ni storil.

»Premoženja ni treba, milostljivi gospod, le nekaj kupčijskega duha. Iz »Grozda«, ki donaša sedaj malo dobička, bi človek lahko naredil prekrasno letovišče in shajališče zimskih sportnikov — zlato jamo —«

»Oh, ali si gospodičnima tam doli že govoril o tem?«

»Da, govoril.«

»In sta se zanimali za to?«

»Upam, da ena: gospodična Milčka.«

»Ali je to tista z zlatim podočnikom, ali tista brez njega?«

»Tista z zlatim podočnikom.«

»To sem si lahko mislil, Tim! Vedno si bil človek, ki ljubi okraske! No da, Tim, dobro veš, da nikoli nisem bil tak, ki bi sreči in napredku

bližnjega hodil na pot; toda pazi, da ne boš razočaran.«

»Ne bom, milostljivi gospod! Gotovo ne!«

»Dobro, Tim, stori, kar hočeš!«

O Boltežar, ki si graščinski oskrbnik, uradni predstojnik, šolski nadzornik, pravzaprav bi ne smelo priti do tega, da tekmuješ z mojim služabnikom Timom za nevesto. Nikjer na svetu ni tako sklizko, kakor na sejmišču, kjer so na ogled neveste; malo neokretno hodijo po tem sejmišču vsi, obnašajo se vsi več ali manj smešno in marsikateremu izpodrknje, da naenkrat sedi z neumnim obrazom in razkrečenimi nogami na tleh in se togoti, ker vidi okrog sebe režeče se obraze, med tem ko je izginila tista, na katero je mislil, hehetaje se za prvim oglom. Je že tako. In ni tako važno! Tisti, katerih se tiče, mislijo, da je mnogo, da je to vse.

Kakšni bedaki vendar smo!

Na enega človeka sem te lepe pomladanske dni večkrat moral misliti — na starega Grčarja. Kako je le temu gozdnemu sinu ta majski čas pri srcu v njegovi tesni celici?

Nc pozabite

si pred nakupom ogledati izložbe ter zalogo

manufakture

gotovih oblek

Din 190.—

zimskih suken

Din 220.—

ženskih plaščev

Din 190.—

itd.

v veletrgovini

ANTON MACUN

M A R I B O R
GOSPOSKA UL. 8-10.

Važno! Važno!

Za deželno ljudstvo
10% popustal

1098

Kašelj in motnje pri dihanju

lahko postanejo predhodni-ki težkih pljučnih bolezni. Zato dobro store oni, ki se

zavarujejo z uporabo pravega Zagorskega soka »Elsa« za prsa in proti kašlju od lekar-narja Fellerja zlasti v spremenljivih dnevih pomladi in jeseni, ki so tako nevarni za plju-ča in za dihalne organe. Slabotne osebe in otroci bi ga morali uživati vsak dan, ker je poleg dobrega okusa tudi redilen ter ugodno

vpliva na telesno moč in odpornost. 2 stekle-nici Din 50.—, 4 steklenice Din 92.— z za-vojnino in poštino le pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska banovina.

Odobr. od Min. soc. pol. i nar. zdr. Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

MALA OZNANILA

Vzamem v najem posestvo, najraje v bližini Maribora, v izmeri 4 do 8 oralov. Šlaker Julijana, Lormanje, Sv. Lenart v Slov. g. 1134

Kože vseh vrst divjačine kupujem. P. Semko, krznar, barvanje in strojenje kožuhovine, Maribor, Gosposka ulica 37. 1136

Vinčarja, sposobnega za vinogradniška in sadjarska dela, sprejme takoj Justina Vrečer, Zalec. 1143

Vinčarja (8 oralov vinograda), sposobnega, sprejme: Vlastelinstvo Golubovec v Dolnji Stubici (Hrvatsko Zagorje). Ima hišo, hlev, polja, senokoše, deputate in dogovorjeno plačo. 1140

Prodam posestvo 6 oralov: krasen sadonosnik, travniki, njive, gozd, vinograd, vrt, hiša in gospodarsko poslopje, vse v najboljšem stanju. Cena zmerna. Kugler Franc, Šmartno v Rožni dolini, p. Celje. 1142

Izšla je Blasnikova VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1934,
ki ima 365 dni.

»VELIKA PRATIKA« je najsta-rejši slovenski koledar, ki je bil že od naših pradedov najbolj upoštevan in je še danes najbolj obražtan.

V »Veliki Pratici« najdeš vse, kar člo-vek potrebuje vsak dan: Katoliški koledar s nebesnimi, solničnimi, luninimi, vremenskimi in dnevnimi znamenji; solčne in lunine mrke; — lunine spre-membe; — — poštne določbe za Ju-goslavijo; — lestvice za kolke na me-nice, pobotnice, kupne pogodbe in ra-čune; — konzulate tujih držav v Ljub-ljani in Zagrebu; — vse seje na Kranjskem, Koroskem, Stajerskem, v Prekmurju, Medžimurju in v Julijski Benečiji; — pregled o koncu brejosti živali; — tabelo hektarov v oralih; — popis vseh važnih domačih in tujih dogodkov v preteklem letu; — tabele za računanje obresti; — življenjepise važnih in odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, ki jih rabi kmetovalec in čena v hiši.

Cena 5 Din.

»VELIKA PRATIKA« se dobi v vseh večjih trgovinah in se lahko naroči tudi pisмено pri založniku:

tiskarni J. Blasnika nasl. d. d.
v Ljubljani. 1144

Širite »Slov. gospodarja«!

Večje množine repe na prodaj. Naslov v upra-vi lista. 1139

Volneni pliš

za plašče od 20 Din naprej dobite v

TRPINOVE BAZARJU, MARIBOR,
Vetrinjska ulica 15. 1138

Najlepše zimske plašče

kakor tudi blago za plašče in obleke Vam nu-dimo najcenejše 1137

veletrgovina TRGOVSKI DOM
Maribor, Aleksandrova cesta 25.

Zimske jabolke, samo vrste, ki se držijo, kupi v večjih množinah proti takojšnjemu plačilu: Franc Rosenkranz, Eggenberg bei Graz. 1140

Zimsko blago za obleke kupite naj-cenejše pri Srečko Pihlarju, Ma-ribor, Gosposka 5. 1141

Ženske plašče

zimske suknje

gotove obleke

manufakturo

:: pletenine ::

dobite najceneje pri:

I. Preac, Maribor Glavni trg 13

Oglejte si zalogo!

V vsako hišo — Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božjal Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanje apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanje apostolov.

V teh težkih časih pomanjkanja denarja smo sklenili omogočiti vsaki družini nakup Sv. pisma. Zato smo nastavili sledeče cene:

Novi zakon (obseg knjige 541 strani) stane broširan Din 6.—, polplatno vezan Din 8.— in celoplatno vezan Din 15.—.

Pri teh cenah se plača papir in knjigovezniško delo. Vse prestavljanje in tiskanje pa je zastoj. Po teh cenah pa prodajamo le sedanjo zalogo in knjige ne bomo ponatisnili. Zato opozarjamo vse, ki si hočejo pravočasno oskrbeti Sv. pismo, da si naročijo čimprej. Za poštino je priračunati še 2 Din za komad in potem lahko pošljejo v znakmah.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Za našo deco.

Snegulčica.

(Iz zbirke »Grimmove pravljice«.)

Kraljevič pa ni odnehal prositi. Nazadnje je rekel: »Prosim vas, dajte mi jo! Spoštoval in čuval jo bom kakor svoje najdražje na svetu.«

Dobre palčke so te njegove besede ganile. Izročili so mu krsto s Snegulčico in niso zanjo prav ničesar zahtevali. Kraljevič je sedaj naročil svojim slugam, da dvignejo krsto in da jo odnesejo na kraljev dvor.

Ali sedaj se je nekaj čudovitega pripetilo! Pot, po katerem so sluge hodili, ni bila ravna. Eden izmed njih se je na nekem mestu spodtaknil in krsta se je zelo stresla. Tedaj je padel oni mali košček jabolka, ki je zastal v Snegulčinem grlu, naekrat iz ust. Čez nekaj trenutkov je Snegulčica odprla oči, je dvignila krstin pokrov, je sedla in gledajoč začudeno okoli sebe je rekla:

»Kje pa sem?«

Kraljevič ji je ves vesel odgovoril: »Pri meni si, lepa Snegulčica!« Vse ji je povedal, kaj se je bilo dogodilo. Nazadnje ji je dejal: »Draga Snegulčica, meni si ti ljubša od vsega, kar je na svetu. Pojdi z menoj na dvor mojega očeta in bodi mi žena.«

Snegulčica ga je zahvalila in je pristala na to, da pojde z njim. Ko so prispeli na dvor, se je vršila svatba z velikimi svečanostmi in mnogimi zabavami.

Med povabljenimi gosti je bila tudi brezsrčna dekličina mačeha.

Ona prej ni vedela, da je na tujem dvoru mlada kraljica. Prej ko se je podala na slavnost, je pristopila k ogledalu in ga je vprašala:

»Ogledalo na steni tej,
katera žena je najlepša na svetu? Povej!«

Kako je bila jezna in razžaljena, ko ji je ogledalo odgovorilo:

»Gospa kraljica, lepa res si,
ali mlada kraljica je tisočkrat lepša ko ti.«

Kraljica je začela besneti od srda. Tako je bila razjarjena, da jo je bilo kar strašno gledati. Sklenila je v prvi jezi, da ne bo šla niti na svatbo, ali zavist ji ni dala mirovati. Morala je videti, kakšna je neki nova kraljica, ki je tolikokrat lepša od nje.

Ko je stopila na dvor, je zagledala Snegulčico in jo je takoj spoznala. Kar onemela je od strahu. Ali vse na svetu se kaznuje. Približal se ji je sluga, ki je nosil s kleščami dva železna, razbeljena čevlčka. Postavil ju je na tla poleg kraljice in ona ju je morala obuti. Ker so jo čevlji strašno pekli na nogah, je morala začeti skakati. In skakala je toliko časa, dokler ni padla mrtva na tla.

Konec.

Štirje muzikanti.

Gospodar je imel osla, ki mu je dolgo vrsto let nosil vreče v mlin in iz mlina. Osel je polagoma ostarel, moči so mu jele pešati in tako tudi ni mogel več toliko delati. Da ga ne bi zastoj redil, je gospodar začel premišljevat, če ne bi bilo bolje, da bi ga dal ubiti in bi potem prodal njegovo kožo. Osel je kmalu začutil, da je začel veter pihati od slabe strani, zato se je neke noči splazil z dvorišča na cesto in jo je mahnil v smeri proti mestu. Mislil je, da bi mogel postati v mestu muzikant.

Ko je tako hodil po cesti, je zagledal ob cesti starega lovskega psa, ki je tam ležal in se je ves tresel po životu.

»Ej, Čuvaj! Kaj ti je?« ga je vprašal osel.

»Slabo! ... Jako slabo! ...« je odgovoril pes.
»Moj gospodar me je hotel z motiko ubiti, ker

sem se postaral, sem oslabil in ne morem več z njim na lov. Zbežal sem, kakršnega me tu vidiš. Kaj naj zdaj počnem? Kako bom prišel do svoje hrane?«

»Ne boj se,« je dejal osel. »Jaz sem na potu v mesto, kjer hočem biti za muzikanta. Pojdi še ti z menoj! Jaz bom udarjal na veliki boben i ti na malega.«

Ta predlog je bil psu povsem po volji in tako sta se napotila skupaj dalje. Kmalu sta videla sedeti kraj ceste mačka, ki je kaj mračno gledal v svet.

»Kaj je, Brkač? Ali niso stvari takšne, da bi ti bile po godu?« je vprašal osel.

»Kako naj bi mi bile po godu?« je povzel maček z jokočim glasom. »Vsem se staram, nimam več tako močnih in špičastih zob. Tudi se ne morem več poganjati za mišmi. Zame je sedaj bolje, da sedim na ognjišču in da predem. Ali moja gospodarica ne misli tako. Danes v jutro me je hotela vreči v vodo, jaz pa sem se rešil in tu sem zdaj, komaj še živ. Kaj mi je mar življenja, ko pa si ne morem pridobivati hrane.«

»Pa še ti pojdi znama v mesto,« ga je tolažil osel. »Ne bo ti težavno postati mestni muzikant, ker ti je ponočna glasba itak jako dobro znana.«

Tudi mačku je ugajal oslov predlog in šel je z njima. Trije begunci so tako počasi hodili po široki cesti in so dospeli do velikega dvorišča. Na plotu je čepel domači petelin in je kričal na vse grlo.

»Kaj ti je prišlo na um?« ga je vprašal osel.
»Tvoje kričanje nam trga ušesa.«

Dalje sledi.

Katoliška mladina vseh šol — čitaj

„Nedeljo“!

Bodi zavedno-katoliška že v svojih
nežnih mladih letih!

Izredna ženska starost.

Najstarejša ženska na svetu se je imenovala Nivelosa Piquelme in je umrla te dni v Čileju, kamor se je bila priselila pred pol stoletja iz Italije. Trdila je, da je stara 140 let, toda zdravniki so ji prisojali »samo« 120 let. Do zadnjih dni je bila krepka in pri polni pameti, zanimala se je za vse svetovne dogodke in so ji morali vsak dan čitati iz listov. Pred nekoliko tedni je umrla v Sidčupu na Angleškem najstarejša Angležinja, mistress Agnes Jeskins. Učakala je 107 let in pravijo, da se ni nikoli v svojem življenju vozila z železnico ali z avtomobilom. Od njenih otrok jih je že več umrlo, a njeni pravnuki so že vsi odrasli. Do 85. leta je delala na polju, a v svojem 90. letu je še plesala na poroki nekega svojega pravnuka!

Roke rimske boginje lepote,

ki se je imenovala Venera. Na otoku Milos v Sredozemskem morju so našli pred 113 leti znamenit Venerin kip, ki tvori danes eno največjih dragocenosti Pariza. Kip je odkril čisto slučajno grški kmet Yorgos v neki votlini. Za posest kipa je hitro začel prepir med Francozi ter Turki. Zaključek spora je bil ta, da so zglenili s kipom v noči Francozi. Grška jadernica, ki je imela nalogo, da prepelje dragocenost v Carigrad, je bila izsledena od francoske ladje »Estafette« še v pristanišču otoka Milos. Po kratkem boju so bili premagani grški pomorščaki. Kip so spravili v pravcem zmagoslavju na Francosko. V borbi so odbili Veneri roke in te so padle preko krova v morje. Sedaj so se lotili dela v pristanišču Milos, da poiščejo na dnu morja Venerine roke. Podjetje zala-ga z denarjem Pariz. Ako bodo našli marmornate roke, bo Venerin kip zelo mnogo pridobil glede vrednosti.

Ponudba: konjske dežne plahte, nepremočljive s kumetšpico in strangremenje, 180 cm dolge, 1 par Din 450.—, razpošilja: Alojzij Gnušek, Maribor, Glavni trg 6. 1125

Manjše vinogradno posestvo v bližini farne cerkve in železniške postaje se poceni proda. Podgorci 54, Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. 1132

Zahtevajte takoj še pred sajenjem zastoj cenik sadnemu drevju od drevesnic Ivan Građišnik, Šmarjeta, Celje. 1060

Runine in druge kože od divjačine kupuje po najvišji ceni: I. Ratej Slovenska Bistrica. 1084

SUHE GOBE
kupuje po najvišji ceni Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. 965

Dobro toplo zimsko blago

kupite poceni pri
manufakturni veletrgovini
Franc Dobovičnik, Celje,
Gosposka ulica 15. 715

Močno flanelo za perilo od Din 7.— naprej
Barchente za obleke od Din 9.50 naprej
Berlinski robci za ogriniti od Din 80.— naprej
Sukno črno in modro (za Überjackne) od Din 45.— naprej
Sukno za obleke in kostume od Din 28.— naprej
Debelo sukno za površnike po najnižji ceni.
Zimsko perilo za moške, ženske in otroke po neverjetno nizki ceni!

Ženini in neveste!

Ste vabljeni, da nakupite vse potrebščine, ki jih rabite za bodoči stan, edinole pri meni, ker le takrat bode vse srečno, če bo gnezdo prijetno.

Zakaj je ravno pri trdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! Prosti ogled vseh zalog! Vljudna postrežba! Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Prodajam hišo z gostilno, več stanovanj, gospod. poslopje, njiva in vrt, elektrika, blizu šole in kolodvora, 120.000 Din. Naslov v upravi lista. 1131

OGLASI

v »Slov. gospodarju«
imajo
najboljši uspeh!

Auer Anka naznanjam Vam, da sem preselila trgovino klobukov v hišo slikarja Lorberja v Mariboru, Vetrinjska 5, se priporočam, dam klobuke cenejše. 1119

Klot-odeje
od Din 100.— naprej

ter razno manufakturno blago za zimo, si po zelo nizki ceni nabavite pri trdki

Franjo Majer, Maribor
1094 Glavni trg 9.

Žični vložki

kom. po Din 100.—

Žični vložki iz izvanredne trde žice

kom. po Din 150.—

Atrik madrace 3delne Din 250.—

Pri naročilu se prosi natančna notranja mera postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR

Aleksandrova cesta 15.

Zahtevajte povsod

»Slovenskega gospodarja«!

Zopet znižane cene!

Dobre točne ure za malo denarja pri trdki Trgovski dom — Stermecki. Nickel anker-remontoar Din 40.—, ista ura lepo gravirana Din 58.—, tula-posrebrena lepo gravirana Din 130.—, zapestna Din 96.—, navadna budilka Din 39.—, 60.—, 80.—, žepna budilka Din 180.—, navadna stenska ura Din 55.—, stenska ura s kukavico Din 216.—. Po znižanih cenah tudi velika izbira verižic, obeskov, prstanov in druge zlatnine.

Trgovski dom

Stermecki

Tovarna perila in oblek.

Celje št. 24.

Zahtevajte novi, veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami, kateri je pravkar izšel, ter ga dobite brezplačno. Kar ne ugaja, se zamenja ali pa vrne denar.

Prodajam šivalni stroj. Kurnik Terezija, Zavrh št. 64, Sv. Rupert v Slov. goricah. 1133

Spomnimo Vas na to, kar ste gotovo že slišali:

»Karo čevlji so najboljši.«

Privoščite tudi Vašim nogam enkrat dobro in zdravo obutev. Priporočamo se:

1118 Karo, Maribor, Gosposka 13.

Trgovci in obrtniki!

Novoletno reklamo stenskih koledarjev z bloki vam najugodnejše natisne

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

kjer imate tudi veliko izbiro. Ne odlašajte z naročili, da jih boste pravočasno imeli!

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri
Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

F. Z. Z. N. Z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

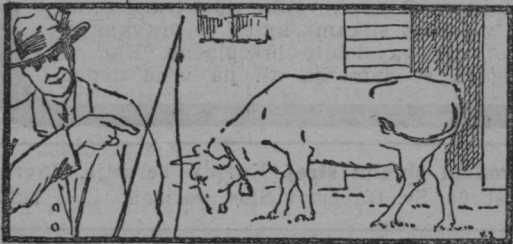
Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Ali naj tudi kmet oglašuje?

Moderni čas zahteva nove načine, kako se prodaja in kupuje. Eden najboljših novih načinov prodaje in nakupa so gotovo časopisni oglasi. Glas v časopisu, ki je razširjen med narodom v več desetstisočih izvodih, kakor je naš »Slovenski gospodar«, čita najmanj trikrat toliko ljudi, kakor je naročnikov, torej »Slovenski gospodar« gotovo do 100.000 ljudi vsak teden. Toliko ljudi izve tudi za prodajo in nakup, ki je v oglasu.

Naj sledi nekaj primerov, kako in kaj naj kmet oglašuje!

Prodajam lepo plemensko kravo. Franc Petek-Fram.

Vsaka beseda stane Din 1.20.

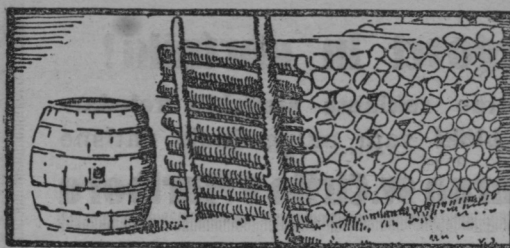
Ta oglas ima 7 besed in stane samo Din 8.50, v možnosti pa je, da privabi več kupcev, kakor kak sejem. Na enak način seveda tudi lahko napišeš: Kupim. Ali, če imaš prodati kaj drugega, napišeš pač tisto, kar želiš prodati.

Iščem hlapca, ki zna vsa poljska dela. Jože Klavžar, Dobropolje.

Vsaka beseda stane Din 1.20.

Ta oglas ima 10 besed in stane Din 12.— Kje ti bo kdo šel okrog iskat za Din 12.— hlapca? Kakor gospodar išče hlapca, tako si tudi hlapec ali dekla iščeta novega gospodarja. Ako nočeš povedati svojega naslova, napišeš: »Ponudbo na upravo« in doplačaš Din 5.—, ker ima uprava sedaj posebej delo.

Dam v zameno vino in drva. Tone Mrzel, Ljutomer.

Vsaka beseda stane Din 1.20.

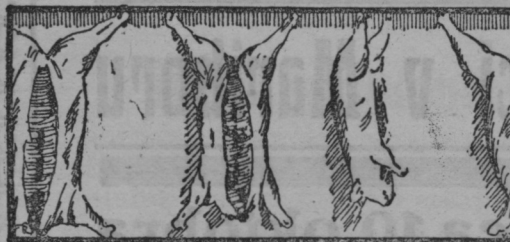
Oglas ima 9 besed in stane samo Din 10.80. Dandanes se zopet razvija zamenjava, dam blago za blago. Treba pa si je poiskati tistega, ki bo s teboj zamenjal. Med 100.000 ljudi, ki bodo čitali tvoj oglas, boš gotovo našel vsaj enega! Več jih najbrže ne potrebuješ!

Kupim posestvo ob glavni cesti v celjskem okraju. Keter Skala, Sv. Lovrenc.

Vsaka beseda stane Din 1.20.

Oglas ima 10 besed in stane Din 12.—. Koliko ponudb bo dobil! Ne bo mu treba hoditi od kraja do kraja. Izvedel bo vse v pismih, katera mu bodo ljudje pisali. Enako lahko napravi tudi, kdor posestvo prodaja. Bogve, kdo med tolikimi čitatelji išče ravno tako posestvo v nakup, ki ga hočeš ti prodati, pa ne vesta drug za drugega. »Slovenski gospodar« vaju bo seznanil potom oglasa.

Goveje meso po Din 6.— prodajam na domu soboto in nedeljo 5. novembra 1933. Janez Slokan, Mozirje.

Vsaka beseda stane Din 1.20.

17 besed stane Din 20.40. Pa bo zato lahko razprodal celo govedo, ki ga mesar ni hotel pravilno plačati.

Navedli smo le nekaj vzgledov, kaj in kako naj tudi kmet oglašuje. Je seveda še polno drugih vzgledov in načinov. Treba je še vedeti, kako se oglas naroči. Mali oglasi se morajo plačati vnaprej, zato je najbolje, ako z načilom pošlješ tudi toliko znamk v pismu, kolikor oglas stane. Ako imaš pa položnico »Slovenskega gospodarja«, pa po tej pošlješ, vendar moraš v tem slučaju na srednjem delu položnice napisati: Za oglas. Pesedilo mora biti v upravi lista do ponedeljka zvečer, da izide tiste teden. Vse dopise za oglase je pošiljati na:

Upravo „SLOVENSKEGA GOSPODARJA“, Maribor, Koroška c. 5

Tiskar: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, predstavnik Albin Hrovatin v Mariboru. = Urednik: Januš Golec, novinar v Mariboru, =

Izdajatelj: Tiskarna sv. Cirila, predstavnik: Franc Hrastelj v Mariboru.